

U S T A W A

z dnia

o spółdzielniach rolników¹⁾

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa określa zasady tworzenia, organizacji, działalności i likwidacji spółdzielni rolników i ich związków.

Art. 2. Spółdzielnia rolników prowadzi działalność na podstawie niniejszej ustawy oraz zarejestrowanego statutu.

Art. 3. W sprawach nieuregulowanych przepisami niniejszej ustawy do spółdzielni rolników stosuje się przepisy ustawy z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze (Dz. U. z 2016 r. poz. 21, 996 i 1250), zwanej dalej „ustawą – Prawo spółdzielcze”.

Art. 4. 1. Spółdzielnia rolników jest dobrowolnym zrzeszeniem osób:

- 1) fizycznych lub prawnych prowadzących gospodarstwo rolne w rozumieniu przepisów o podatku rolnym lub prowadzących działalność rolniczą w zakresie działów specjalnych produkcji rolnej, będących producentami produktów rolnych lub grup tych produktów lub prowadzących chów lub hodowlę ryb, zwanych dalej „rolnikami”,
- 2) fizycznych lub prawnych niebędących rolnikami, prowadzących działalność w zakresie przechowywania, magazynowania, sortowania, pakowania lub przetwarzania produktów rolnych lub grup tych produktów, lub ryb, wytworzonych przez rolników, o których mowa w pkt 1, zwanych dalej „podmiotami niebędącymi rolnikami”

– o zmiennym składzie osobowym i zmiennym funduszu udziałowym, które w interesie swoich członków prowadzi wspólną działalność gospodarczą.

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny, ustawę z dnia z dnia 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn, ustawę z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych, ustawę z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawę z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych oraz ustawę z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

2. Spółdzielnia rolników, o której mowa w ust. 1, jest zakładana ze względu na produkty rolne lub grupy tych produktów, lub ryby, zwane dalej „produktami lub grupami produktów”, których wykaz określają przepisy wydane na podstawie art. 6 ust. 6 ustawy.

3. Nazwa spółdzielni rolników zawiera oznaczenie „Spółdzielnia Rolników”.

Art. 5. Poza postanowieniami określonymi w art. 5 § 1 ustawy – Prawo spółdzielcze, statut spółdzielni rolników, zwany dalej „statutem”, zawiera co najmniej:

- 1) warunki przyjmowania do spółdzielni rolników członków będących rolnikami oraz podmiotów niebędących rolnikami;
- 2) wskazanie minimalnego okresu członkostwa w spółdzielni rolników, który nie może być krótszy niż rok obrotowy;
- 3) wskazanie terminu składania przez członka spółdzielni rolników informacji o zamiarze wystąpienia ze spółdzielni rolników, który nie może upływać później niż 3 miesiące przed końcem roku obrotowego;
- 4) zasady i zakres dostarczania przez członków spółdzielni rolników, w zakresie prowadzonej przez nich działalności, informacji dotyczących w szczególności: powierzchni uprawy, plonów oraz wielkości produkcji produktów lub grup produktów;
- 5) obowiązujące członków spółdzielni rolników będących rolnikami zasady produkcji produktów lub grup produktów, w tym dotyczące ich jakości i ilości, oraz sposoby ich przygotowywania do sprzedaży;
- 6) zasady użytkowania, dzierżawy lub najmu przez spółdzielnię rolników wkładów niepieniężnych oraz sposób ustalania odpłatności za ich użytkowanie, dzierżawę lub najem;
- 7) rodzaj i zakres odpowiedzialności członków spółdzielni rolników;
- 8) sankcje wobec członka spółdzielni rolników, który nie wypełnia nałożonych na niego obowiązków statutowych lub nie spełnia wymogów określonych w ustawie, w tym przyczyny wykluczenia i wykreślenia członka spółdzielni rolników z tej spółdzielni;
- 9) szczegółowy sposób i warunki podziału nadwyżki bilansowej i pokrywania strat;
- 10) zasady ustalania liczby głosów przysługujących członkom spółdzielni rolników będącym osobami prawnymi – w przypadku niestosowania zasady, o której mowa w art. 36 § 2 zdanie pierwsze ustawy – Prawo spółdzielcze.

Rozdział 2

Tworzenie, organizacja, przedmiot działalności i członkowie spółdzielni rolników

Art. 6. 1. Przedmiotem działalności spółdzielni rolników jest prowadzenie działalności gospodarczej na rzecz członków spółdzielni rolników w zakresie:

- 1) planowania przez rolników ich produkcji produktów lub grup produktów i dostosowywania jej do warunków rynkowych, ze szczególnym uwzględnieniem jej ilości i jakości;
- 2) koncentracji podaży oraz organizowania sprzedaży produktów lub grup produktów, wyprodukowanych przez rolników;
- 3) koncentracji popytu oraz organizowania zakupu niezbędnych rolnikom środków do produkcji produktów lub grup produktów.

2. Spółdzielnia rolników oprócz prowadzenia działalności, o której mowa w ust. 1, może prowadzić działalność gospodarczą w zakresie:

- 1) przechowywania, konfekcjonowania i standaryzacji produktów lub grup produktów, wyprodukowanych przez rolników;
- 2) przetwarzania produktów lub grup produktów, wyprodukowanych przez rolników, oraz obrotu uzyskanymi w ten sposób produktami przetworzonymi;
- 3) świadczenia usług na rzecz rolników związanych z wytwarzaniem przez nich produktów lub grup produktów;
- 4) sprzedaży produktów lub grup produktów, wyprodukowanych przez rolników;
- 5) upowszechniania wśród swoich członków korzystnych dla środowiska metod uprawy, technologii produkcji lub metod gospodarki odpadami;
- 6) prowadzenia działalności usługowej na rzecz swoich członków innej niż świadczenie usług, o których mowa w pkt 3.

3. Spółdzielnia rolników może prowadzić również działalność społeczną i oświatowo-kulturalną na rzecz swoich członków i ich środowiska.

4. Przychody z prowadzenia działalności, o których mowa w ust. 2 pkt 6 oraz ust. 3, nie mogą łącznie przekroczyć 25% przychodów spółdzielni rolników uzyskanych w danym roku obrotowym.

5. Każdy z członków spółdzielni rolników może przynależeć do jednej spółdzielni rolników w zakresie określonych produktów lub grup produktów.

6. Minister właściwy do spraw rynków rolnych określi, w drodze rozporządzenia, wykaz produktów lub grup produktów, ze względu na które mogą być zakładane spółdzielnie rolników, mając na uwadze znaczenie ekonomiczne poszczególnych produktów rolnych z punktu widzenia krajowej produkcji rolnej oraz chowu lub hodowli ryb.

Art. 7. 1. Założycielami spółdzielni rolników mogą być rolnicy, których liczba nie może być mniejsza niż dziesięć.

2. Spółdzielnia rolników liczy co najmniej dziesięciu członków będących rolnikami, o ile statut nie wymaga większej liczby członków będących rolnikami.

3. Spółdzielnia rolników nie może odmówić przyjęcia w poczet członków rolnika albo podmiotu niebędącego rolnikiem, jeżeli spełnia on wymagania określone w ustawie oraz w statucie.

4. Jeżeli członkami spółdzielni rolników są wyłącznie osoby prawne, a statut określa inną zasadę ustalania liczby głosów niż określona w art. 36 § 2 zdanie pierwsze ustawy – Prawo spółdzielcze, żaden z członków nie może mieć więcej niż 20% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu, także pośrednio:

- 1) przez dysponowanie bezpośrednio lub pośrednio większością głosów na walnym zgromadzeniu, zgromadzeniu wspólników albo walnym zebraniu członków, także jako zastawnik albo użytkownik, bądź w zarządzie innej osoby prawnej będącej członkiem spółdzielni rolników, także na podstawie porozumień z innymi osobami;
- 2) jeżeli członkowie zarządu osoby prawnej będącej członkiem spółdzielni rolników stanowią więcej niż połowę członków zarządu innej osoby prawnej będącej członkiem spółdzielni rolników.

Art. 8. Do rady nadzorczej spółdzielni rolników są wybierani członkowie spółdzielni rolników będący rolnikami.

Art. 9. 1. Spółdzielnie rolników mogą zakładać związki spółdzielni rolników prowadzące w imieniu i na rzecz swoich członków działalność w zakresie, o którym mowa w art. 6 ust. 2, lub przystępować do takich związków.

2. Związek spółdzielni rolników może prowadzić również działalność społeczną i oświatowo-kulturalną na rzecz członków spółdzielni rolników będącej członkiem tego związku.

3. Do związków spółdzielni rolników stosuje się przepisy ustawy – Prawo spółdzielcze zawarte w części I w tytule I dotyczące spółdzielni, których członkami zgodnie ze statutem są wyłącznie osoby prawne.

4. Krajowa Rada Spółdzielcza prowadzi rejestr związków spółdzielni rolników. Zasady prowadzenia rejestru i dane w nim uwidocznione określa Krajowa Rada Spółdzielcza.

Rozdział 3

Zasady działania i gospodarka spółdzielni rolników

Art. 10. Statut może stanowić, że wysokość wpisowego wynosi:

- 1) określoną kwotą albo
- 2) iloraz określonej w statucie części ułamkowej funduszu zasobowego spółdzielni rolników podzielonej przez liczbę członków spółdzielni rolników – według stanu na koniec roku kalendarzowego bezpośrednio poprzedzającego rok przystąpienia członka do spółdzielni rolników.

Art. 11. 1. Statut może przewidywać możliwość corocznego ustalania liczby udziałów, do których mają prawo poszczególni członkowie proporcjonalnie do ich udziału procentowego w łącznej wartości zakupionych przez spółdzielnię od swoich członków produktów lub grup produktów w roku obrotowym bezpośrednio poprzedzającym rok, w którym jest ustalana liczba udziałów.

2. Statut może przewidywać możliwość ustalania liczby udziałów w sposób inny niż określony w ust. 1.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 1:

- 1) liczba udziałów, do których mają prawo poszczególni członkowie, jest ustalana na podstawie uchwały walnego zgromadzenia podejmowanej większością co najmniej $\frac{2}{3}$ głosów w obecności co najmniej połowy uprawnionych do głosowania;
- 2) statut określa sposób i terminy realizacji dopłat dokonywanych na udziały albo zwrotu wpłat dokonanych na udziały.

4. Były członek spółdzielni rolników oraz osoba, którą zmarły członek wskazał jako osobę, której spółdzielnia rolników jest obowiązana zwrócić udziały po jego śmierci, może zbyć swoje udziały innemu członkowi tej spółdzielni.

5. Nabywca udziałów jest obowiązany zawiadomić spółdzielnię rolników o nabyciu udziałów w terminie 7 dni od dnia nabycia tych udziałów.

6. Członek spółdzielni rolników, który wystąpił ze spółdzielni za wypowiedzeniem lub został wykreślony z powodu zaprzestania prowadzenia gospodarstwa rolnego lub działu specjalnego produkcji rolnej, może w terminie sześciu miesięcy od dnia ustania członkostwa przenieść swoje udziały na osobę, która przejęła i prowadzi jego gospodarstwo rolne lub dział specjalny produkcji rolnej, o ile została ona członkiem tej spółdzielni albo złożyła deklarację przystąpienia do tej spółdzielni.

7. Umowa przenosząca własność udziałów w przypadkach, o których mowa w ust. 4 i 6, powinna być zawarta pod rygorem nieważności w formie pisemnej z podpisami notarialnie poświadczonymi.

8. Przepis ust. 6 nie dotyczy przypadku, gdy przeniesienie własności gospodarstwa rolnego lub działu specjalnego produkcji rolnej nastąpiło w wyniku odpłatnego nabycia.

9. W przypadku gdy osoba, o której mowa w ust. 6, nie została członkiem spółdzielni rolników albo nie złożyła deklaracji przystąpienia do tej spółdzielni oraz w przypadku przeniesienia przez członka spółdzielni własności gospodarstwa rolnego lub działu specjalnego produkcji rolnej w wyniku odpłatnego nabycia, udział byłego członka wypłaca się na podstawie zatwierdzonego sprawozdania finansowego za rok, w którym członek przestał należeć do spółdzielni rolników, przy czym sposób i terminy wypłaty określa statut.

Art. 12. Członek spółdzielni rolników będący właścicielem wniesionego do spółdzielni rolników wkładu niepieniężnego może nim rozporządzać, jednak o zamiarze zbycia takiego wkładu jest obowiązany powiadomić spółdzielnię rolników na piśmie, co najmniej na 12 miesięcy przed zamiarem dokonania tej czynności, o ile w statucie nie został wskazany wcześniejszy termin na dokonanie tej czynności.

Art. 13. 1. Nadwyżka bilansowa podlega podziałowi na podstawie uchwały walnego zgromadzenia.

2. Spółdzielnia rolników tworzy zasadnicze fundusze własne:

- 1) fundusz udziałowy, na który składają się wpłaty udziałów członkowskich;
- 2) fundusz zasobowy, na który składają się wpłaty wpisowego dokonane przez członków oraz nie mniej niż 10% nadwyżki bilansowej;
- 3) fundusz wzajemnościowy, na który składają się wpłaty w wysokości nie mniejszej niż 3% nadwyżki bilansowej.

3. Spółdzielnia rolników może tworzyć inne fundusze własne przewidziane w odrębnych przepisach lub w jej statucie.

4. W przypadku, o którym mowa w art. 11 ust. 6, prawo do funduszu udziałowego przechodzi na nowego członka, o ile strony nie ustalą inaczej.

5. Prawo do funduszu udziałowego przysługuje spadkobiercom zmarłego członka.

6. Statut może wyłączyć prawo do funduszu udziałowego członka, który został wykluczony ze spółdzielni rolników.

7. Środki pieniężne zgromadzone na rachunku funduszu wzajemnościowego przeznacza się na rozwój i promocję spółdzielni rolników.

8. Część nadwyżki bilansowej pozostałej po dokonaniu odpisów na fundusze, o których mowa w ust. 2, przeznacza się na cele wskazane w uchwale walnego zgromadzenia.

9. Straty bilansowe spółdzielni rolników pokrywa się z funduszu zasobowego, a w części przekraczającej fundusz zasobowy – z innych funduszy własnych spółdzielni rolników, z wyłączeniem funduszu wzajemnościowego, w sposób i na warunkach określonych w statucie.

10. Jeżeli straty poniesione w roku obrotowym nie mogły zostać pokryte w sposób określony w ust. 9, mogą zostać pokryte w kolejno po sobie następujących pięciu latach obrotowych.

Art. 14. Walne zgromadzenie spółdzielni rolników może przeznaczyć część nadwyżki bilansowej spółdzielni rolników na oprocentowanie wniesionych udziałów. Wysokość oprocentowania nie może przekroczyć najwyższej w danym roku kalendarzowym wysokości stopy redyskontowej weksli przyjmowanych od banków do redyskonta przez Narodowy Bank Polski powiększonej o maksymalnie trzy punkty procentowe. Zasady ustalania wysokości oprocentowania i sposób jego wypłaty określa statut.

Rozdział 4

Lustracja i likwidacja spółdzielni rolników

Art. 15. Lustracja, o której mowa w części I tytule I dziale VIII ustawy – Prawo spółdzielcze, jest przeprowadzana również w zakresie spełniania przez spółdzielnię rolników warunków, o których mowa w art. 4–9.

Art. 16. 1. Związek rewizyjny, w którym spółdzielnia rolników jest zrzeszona, albo Krajowa Rada Spółdzielcza – w przypadku spółdzielni rolników niezrzeszonej w związku rewizyjnym, podejmuje uchwałę o postawieniu spółdzielni rolników w stan likwidacji, jeżeli:

- 1) działalność spółdzielni rolników wykazuje rażące naruszenia prawa lub postanowień statutu;

- 2) spółdzielnia rolników została zarejestrowana z naruszeniem prawa;
- 3) spółdzielnia rolników co najmniej od roku nie prowadzi działalności gospodarczej.

2. Uchwałę, o której mowa w ust. 1, spółdzielnia rolników może zaskarżyć do sądu w terminie sześciu tygodni od dnia jej doręczenia wraz z uzasadnieniem. W razie niezaskarżenia uchwały w ustawowym terminie lub uprawomocnienia się orzeczenia oddalającego powództwo albo umarzającego postępowanie w sprawie, związek rewizyjny albo Krajowa Rada Spółdzielcza zgłasza do Krajowego Rejestru Sądowego wniosek o otwarcie likwidacji, wyznaczając jednocześnie likwidatora.

Art. 17. W przypadku likwidacji spółdzielni majątek spółdzielni rolników pozostały po zwrocie wkładów i zaspokojeniu wierzycieli podlega podziałowi proporcjonalnie do udziałów posiadanych przez członków spółdzielni rolników.

Rozdział 5

Przepisy karne

Art. 18. 1. Kto, będąc członkiem zarządu spółdzielni rolników albo likwidatorem, nie zgłasza wniosku o upadłość spółdzielni rolników mimo powstania warunków uzasadniających upadłość spółdzielni,

podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

2. Kto, będąc członkiem organu spółdzielni rolników albo likwidatorem wbrew przepisom ustawy:

- 1) nie poddaje spółdzielni rolników lustracji,
- 2) nie udziela lub udziela niezgodnych ze stanem faktycznym wyjaśnień lustratorowi, nie dopuszcza go do pełnienia obowiązków lub nie przedkłada stosownych dokumentów,
- 3) nie udostępnia członkom spółdzielni rolników protokołu lustracji,
- 4) nie zwołuje walnego zgromadzenia, zebrania przedstawicieli albo zebrań grup członkowskich poprzedzających zebranie przedstawicieli,
- 5) nie przygotowuje w terminie dokumentów dotyczących dokonania podziału w spółdzielni, o którym mowa w art. 108b ustawy – Prawo spółdzielcze, podlega grzywnie albo karze ograniczenia wolności.

3. Kto, będąc członkiem organu spółdzielni rolników albo likwidatorem, ogłasza dane nieprawdziwe albo przedstawia je organom spółdzielni rolników, władzom państwowym, członkom spółdzielni rolników lub lustratorowi,

podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

4. Jeżeli sprawca działa nieumyślnie,

podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

Rozdział 6

Zmiany w przepisach obowiązujących i przepisy końcowe

Art. 19. W ustawie z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2016 r. poz. 380, 585, 1579 i 2255) w art. 613 § 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. Przez producenta rolnego rozumie się również grupę producentów rolnych lub ich związek oraz spółdzielnię rolników w rozumieniu ustawy z dnia ... o spółdzielniach rolników (Dz. U. poz. ...) lub ich związek.”.

Art. 20. W ustawie z dnia 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn (Dz. U. z 2016 r. poz. 205, 615 i 1948) w art. 4 w ust. 1 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) nabycie praw do wkładów w spółdzielni rolników, rolniczej spółdzielni produkcyjnej lub w spółdzielni kółek rolniczych;”.

Art. 21. W ustawie z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 716, 1579 i 1923) w art. 7 w ust. 1 w pkt 15 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 16 w brzmieniu:

„16) budynki i budowle lub ich części oraz zajęte pod nie grunty, wykorzystywane przez spółdzielnię rolników lub związek spółdzielni rolników na działalność określoną w art. 6 ust. 1 i 2 ustawy z dnia ... o spółdzielniach rolników (Dz. U. ...), stanowiące własność albo będące w wieczystym użytkowaniu spółdzielni rolników lub związku spółdzielni rolników, które prowadzą działalność jako mikroprzedsiębiorstwo w rozumieniu załącznika I do rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1).”.

Art. 22. W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 2032 i 2048 oraz z 2017 r. poz. 60) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 9 ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Przepis ust. 3 ma zastosowanie do strat z odpłatnego zbycia udziałów (akcji) w spółce, udziałów w spółdzielni, papierów wartościowych, w tym z odpłatnego zbycia papierów wartościowych na rynku regulowanym w ramach krótkiej sprzedaży i odpłatnego zbycia pochodnych instrumentów finansowych oraz z realizacji praw z nich wynikających, a także z tytułu objęcia udziałów (akcji) w spółce albo wkładów w spółdzielni, w zamian za wkład niepieniężny w postaci innej niż przedsiębiorstwo lub jego zorganizowana część.”;

2) w art. 17:

a) w ust. 1 w pkt 6 lit. a otrzymuje brzmienie:

„a) odpłatnego zbycia udziałów (akcji), udziałów w spółdzielni oraz papierów wartościowych,”;

b) w ust. 1ab pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) z odpłatnego zbycia udziałów (akcji), udziałów w spółdzielni oraz papierów wartościowych powstaje w momencie przeniesienia na nabywcę własności udziałów (akcji), udziałów w spółdzielni oraz papierów wartościowych;”;

3) w art. 21 w ust. 1 pkt 105 otrzymuje brzmienie:

„105) dochód uzyskany ze zbycia udziałów w spółce kapitałowej, udziałów w spółdzielni, papierów wartościowych oraz tytułów uczestnictwa w funduszach kapitałowych, otrzymanych w drodze darowizny – w części odpowiadającej kwocie zapłaconego podatku od spadków i darowizn;”;

4) w art. 22 ust. 1m otrzymuje brzmienie:

„1m. W przypadku odpłatnego zbycia udziałów w spółce kapitałowej, udziałów w spółdzielni oraz papierów wartościowych, wykupu przez emitenta papierów wartościowych albo odkupienia (umorzenia) tytułów uczestnictwa w funduszach kapitałowych, a także zwrotu wkładów albo udziałów w spółdzielni, nabytych przez podatnika w drodze spadku, kosztami uzyskania przychodu są wydatki poniesione przez spadkodawcę w celu objęcia lub nabycia tych udziałów w spółce kapitałowej oraz papierów wartościowych, udziałów albo wkładów w spółdzielni, a także na nabycie tych tytułów uczestnictwa w funduszach kapitałowych.”;

5) w art. 23 w ust. 1:

a) pkt 38 otrzymuje brzmienie:

„38) wydatków na objęcie lub nabycie udziałów albo wkładów w spółdzielni, udziałów (akcji) oraz papierów wartościowych, a także wydatków na nabycie tytułów uczestnictwa w funduszach kapitałowych; wydatki takie są jednak kosztem uzyskania przychodu z odpłatnego zbycia tych udziałów w spółdzielni, udziałów (akcji) oraz papierów wartościowych, w tym z tytułu wykupu przez emitenta papierów wartościowych, a także z odkupienia albo umorzenia tytułów uczestnictwa w funduszach kapitałowych, z zastrzeżeniem ust. 3e;”

b) pkt 38b otrzymuje brzmienie:

„38b) zapłaconych odsetek i prowizji od kredytu, za który nabyto papiery wartościowe, udziały (akcje), udziały w spółdzielni lub pochodne instrumenty finansowe, przypadających proporcjonalnie na tę część kredytu, która nie została wydatkowana na nabycie tych papierów wartościowych, udziałów (akcji), udziałów w spółdzielni lub pochodnych instrumentów finansowych;”

6) w art. 30b:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Od dochodów uzyskanych z odpłatnego zbycia papierów wartościowych lub pochodnych instrumentów finansowych, w tym z realizacji praw wynikających z tych instrumentów, z odpłatnego zbycia udziałów (akcji), z odpłatnego zbycia udziałów w spółdzielni oraz z tytułu objęcia udziałów (akcji) albo wkładów w spółdzielni w zamian za wkład niepieniężny w postaci innej niż przedsiębiorstwo lub jego zorganizowana część, podatek dochodowy wynosi 19% uzyskanego dochodu.”

b) w ust. 2 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) różnica między sumą przychodów uzyskanych z odpłatnego zbycia udziałów (akcji) albo udziałów w spółdzielni a kosztami uzyskania przychodów określonymi na podstawie art. 22 ust. 1f oraz art. 23 ust. 1 pkt 38 i 38c;”

c) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Przepisu ust. 1 nie stosuje się, jeżeli odpłatne zbycie udziałów (akcji), udziałów w spółdzielni, papierów wartościowych i pochodnych instrumentów

finansowych oraz realizacja praw z nich wynikających następuje w wykonywaniu działalności gospodarczej.”,

d) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Po zakończeniu roku podatkowego podatnik jest obowiązany w zeznaniu podatkowym, o którym mowa w art. 45 ust. 1a pkt 1, wykazać dochody uzyskane w roku podatkowym z odpłatnego zbycia papierów wartościowych, w tym również dochody, o których mowa w art. 24 ust. 14, dochody z odpłatnego zbycia pochodnych instrumentów finansowych, a także dochody z realizacji praw z nich wynikających, z odpłatnego zbycia udziałów (akcji), odpłatnego zbycia udziałów w spółdzielni, oraz z tytułu objęcia udziałów (akcji) w spółce albo wkładów w spółdzielniach, w zamian za wkład niepieniężny w postaci innej niż przedsiębiorstwo lub jego zorganizowana część, i obliczyć należny podatek dochodowy.”.

Art. 23. W ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1888, z późn. zm.²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art.16 w ust. 1 pkt 8 otrzymuje brzmienie:

„8) wydatków na objęcie lub nabycie udziałów albo wkładów w spółdzielni, udziałów (akcji) oraz papierów wartościowych, a także wydatków na nabycie tytułów uczestnictwa w funduszach kapitałowych; wydatki takie są jednak kosztem uzyskania przychodu z odpłatnego zbycia tych udziałów w spółdzielni, udziałów (akcji) oraz papierów wartościowych, w tym z tytułu wykupu przez emitenta papierów wartościowych, a także z odkupienia albo umorzenia tytułów uczestnictwa w funduszach kapitałowych, z zastrzeżeniem ust. 7e;”;

2) w art. 17 w ust. 1 po pkt 49 dodaje się pkt 49a w brzmieniu:

„49a) dochody spółdzielni rolników w rozumieniu ustawy z dnia ... o spółdzielniach rolników (Dz. U. poz. ...) prowadzącej działalność jako mikroprzedsiębiorstwo w rozumieniu załącznika I do rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1), pochodzące ze sprzedaży produktów rolnych lub grup tych produktów, lub ryb, ze względu na które spółdzielnia rolników została założona,

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 1926, 1932, 1933 i 1948 oraz z 2017 r. poz. 60.

wyprodukowanych w gospodarstwach lub działach specjalnych produkcji rolnej jej członków;”.

Art. 24. W ustawie z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. z 2016 r. poz. 1512 i 2048) w art. 4 w ust. 1 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) powstawania i rozwoju grup producentów rolnych lub ich związków oraz spółdzielni rolników w rozumieniu ustawy z dnia ... o spółdzielniach rolników (Dz. U. poz.) lub ich związków;”.

Art. 25. Pomoc, o której mowa w art. 20, art. 21 i art. 23, może być udzielana od dnia notyfikowania Rzeczypospolitej Polskiej pozytywnej decyzji Komisji Europejskiej o zgodności ze wspólnym rynkiem pomocy publicznej określonej w tych przepisach.

Art. 26. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Projekt ustawy reguluje kwestie związane ze wzmocnieniem roli spółdzielczości w rolnictwie i jest odpowiedzią na potrzeby oraz oczekiwania rolników dotyczące wsparcia w zrzeszaniu się w spółdzielnie oraz ich funkcjonowania w takich podmiotach. Celem jest opracowanie przepisów, które w sposób kompleksowy będą regulowały zasady i sposób funkcjonowania spółdzielni *stricto* rolniczych, przez stworzenie zachęt do powoływania przez rolników tego typu podmiotów, a także lepszych warunków ekonomicznych do prowadzenia przez nich działalności. Zachęty, o których mowa, to w szczególności wyłączenie podmiotów, które uzyskały status spółdzielni rolników, z określonych obowiązków fiskalnych. W przepisach przewidziano ponadto wprowadzenie zachęt o tym charakterze dla związków spółdzielni rolników, co ma motywować spółdzielnie rolników do ich powoływania. Należy wskazać, że ujęte w ustawie z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze (Dz. U. z 2016 r. poz. 21, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą – Prawo spółdzielcze”, pewne rodzaje spółdzielni działających w obszarze rolnictwa obejmują jedynie wybrany zakres działalności, np. odpowiednio zdefiniowany dla rolniczej spółdzielni produkcyjnej czy spółdzielni kółek rolniczych. Te rodzaje spółdzielni, mimo że działają w sektorze rolnym, cechują się ściśle określoną specyfiką działania. Natomiast projektowane przepisy w głównej mierze odnoszą się do wspólnej kooperacji rolników w zakresie produktów wytwarzanych w prowadzonych przez nich gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej (w tym koncentracji podaży, marketingu oraz działań optymalizujących koszty ich wyprodukowania i zwiększających dochodowość). Dlatego też projektowane regulacje, nie zaburzając funkcjonowania obecnie działających w obszarze rolnictwa przedsiębiorstw spółdzielczych, mają na celu wytworzenie impulsu do zacieśniania współpracy w sektorze rolnym. Oczekuje się, że wprowadzenie nowych rozwiązań pozwoli na poprawę efektywności gospodarowania na obszarach wiejskich. Ponadto wyjątkowo duże rozdrobnienie gospodarstw rolnych w Polsce na tle Unii Europejskiej skutkuje dużym rozproszeniem podaży oferowanej na poziomie tych gospodarstw. W związku z dynamicznie postępującym procesem konsolidacji popytu na produkty rolne na poziomie odbiorców (przetwórstwo rolno-spożywcze, handel hurtowy i detaliczny) w przypadku wielu sektorów produkcji rolnej mamy do czynienia z rosnącymi

dysproporcjami między skalą podaży oferowanej przez pojedynczego dostawcę (producenta) a skalą popytu reprezentowanego przez pojedynczego odbiorcę. Sytuacja taka sprzyja umocnieniu pozycji negocjacyjnej odbiorców oraz stosowaniu przez nich skutecznej presji na obniżenie cen oferowanych za produkty rolne. Sposobem na wzmacnianie pozycji na rynku oraz niwelowanie zagrożeń, jakie przynosi coraz bardziej wymagający rynek, jest tworzenie przez rolników wspólnych struktur gospodarczych, w szczególności w formie spółdzielni. Należy bowiem zaznaczyć, że spółdzielczość wyrosła z potrzeby samoobrony ekonomicznie słabszych grup społecznych. Stąd zasady, jakimi się kieruje, zawsze stawiały i stawiają człowieka przed kapitałem. Również spółdzielczość jako forma zbiorowej zaradności lokalnych społeczności stwarza realne szanse na aktywność gospodarczą i społeczną przez budowanie spójności i integralności społecznej. Ponadto wnosi ona do gospodarki rynkowej czynniki poprawiające funkcjonowanie rynku, takie jak: aktywizowanie zdrowej konkurencji czy wzmacnianie pozycji rynkowej podmiotów o relatywnie niższym potencjale ekonomicznym przez stwarzanie im możliwości szerszego uczestniczenia w obrocie gospodarczym. Dlatego też spółdzielczość szczególnie dobre warunki dla swojego rozwoju znajduje na wsi, gdyż zarówno w Polsce, jak i na świecie, rolnicy są grupą słabszą ekonomicznie od innych grup zawodowych.

Art. 3 projektowanej regulacji wskazuje, że w sprawach nieuregulowanych niniejszą ustawą stosuje się przepisy ustawy – Prawo spółdzielcze.

Art. 4 ust. 1 projektowanej regulacji określa katalog podmiotów, które mogą się organizować w spółdzielnie rolników, wskazując, że członkami takiej spółdzielni mogą być osoby fizyczne lub prawne prowadzące gospodarstwo rolne w rozumieniu przepisów o podatku rolnym lub prowadzące działalność rolniczą w zakresie działów specjalnych produkcji rolnej, będące producentami produktów lub grup produktów rolnych, prowadzące chów lub hodowlę ryb oraz osoby fizyczne lub prawne niebędące rolnikami, prowadzące działalność w zakresie przechowywania, magazynowania, sortowania, pakowania lub przetwarzania produktów rolnych lub grup tych produktów, lub ryb. Przy czym projektowane regulacje przewidują, że członkowie niebędący rolnikami nie są brani pod uwagę przy określaniu minimalnej liczby członków spółdzielni oraz nie mogą być wybierani do rady nadzorczej (art. 8 projektu ustawy). Z uwagi na fakt, że rada nadzorcza stanowi organ kontrolny działalności spółdzielni oraz zarządu, wskazane jest, aby w jej skład wchodził członkowie spółdzielni będący

rolnikami w celu zapewnienia rolniczego charakteru tego podmiotu i dbałości o interesy rolników. Ponadto projektowany art. 4 ust. 1 określa zasadniczy cel funkcjonowania spółdzielni rolników, jakim jest prowadzenie wspólnej działalności gospodarczej w interesie swoich członków.

Art. 4 ust. 2 projektu wyznacza zakres przedmiotowy, ze względu na który będą mogły być zakładane spółdzielnie rolników, wskazując, że są to produkty rolne lub grupy tych produktów, lub ryby, których wykaz zostanie określony na podstawie art. 6 ust. 6 ustawy. Jednocześnie, zgodnie z projektowanym art. 4 ust. 3, nazwa spółdzielni rolników powinna zawierać oznaczenie „spółdzielnia rolników”. Pozwoli to na poprawną identyfikację tworzonych podmiotów oraz umożliwi właściwe zastosowanie miernika ewaluacji efektów projektowanych przepisów.

Art. 5 projektowanej regulacji określa katalog obligatoryjnych elementów, jakie oprócz elementów wymienionych w przepisach ustawy – Prawo spółdzielcze muszą znaleźć się w statucie spółdzielni rolników. Wśród takich elementów przewidziano m.in.: warunki przyjmowania do spółdzielni rolników nowych członków, minimalny okres członkostwa, rodzaj i zakres odpowiedzialności członków (np. stosowanie uzgodnionych między spółdzielnią rolników a jej członkami zasad produkcji), zasady podziału zysków i pokrywania strat, zasady ustalania liczby głosów przysługujących członkom spółdzielni rolników będącym osobami prawnymi – w przypadku niestosowania zasady, że każdy członek ma jeden głos bez względu na ilość posiadanych udziałów, czy też sankcje wobec członka spółdzielni rolników, który nie wypełnia nałożonych na niego obowiązków czy wymogów określonych w ustawie. Intencją tak określonego katalogu obligatoryjnych elementów jest potrzeba wskazania kluczowych elementów, jakie powinny znaleźć się w statucie spółdzielni rolników w celu zapewnienia ich trwałego i transparentnego funkcjonowania.

Proponowane przepisy art. 6 wskazują, jakie rodzaje działalności prowadzi spółdzielnia rolników. Do obligatoryjnie realizowanych działalności przez te podmioty należą planowanie przez producentów ich produkcji rolnej oraz dostosowywanie skali oraz jakości tej produkcji do oczekiwań rynku, koncentrowanie podaży produkcji swoich członków i organizowanie sprzedaży, a także koncentrowanie popytu na środki do produkcji. Wprowadzenie obowiązku prowadzenia działalności w powyższym zakresie ma w szczególności na celu poprawę rentowności gospodarstw rolnych członków

spółdzielni rolników. Dostosowanie skali i jakości produkcji w gospodarstwach członków do oczekiwań rynku powinno skutkować stabilizacją podaży produktów rolnych na poziomie zbliżonym do rzeczywistego popytu, co w rezultacie będzie miało pozytywny wpływ na stabilność i przewidywalność cen tych produktów. Zobowiązanie podmiotów posiadających status spółdzielni rolników do koncentracji dostaw produktów rolnych wyprodukowanych przez ich członków ma na celu zapewnienie możliwości stworzenia przez tych członków wspólnej oferty o skali lepiej dostosowanej do obecnych oczekiwań rynku. Należy podkreślić, że obecnie odbiorcy produktów rolnych to często duże podmioty działające w sektorze przetwórstwa rolno-spożywczego lub handlu, które zgłaszają popyt na relatywnie dużą ilość surowca w porównaniu do ilości, którą może zaoferować pojedynczy rolnik. W rezultacie odbiorcy często mają silniejszą pozycję negocjacyjną od dostawców produktów rolnych. Koncentracja podaży na poziomie podmiotów reprezentujących interesy producentów powinna mieć pozytywny wpływ na wzmocnienie ich pozycji negocjacyjnej. Również działania spółdzielni rolników polegające na koncentracji popytu jej członków na środki produkcji mają na celu wzmocnienie ich pozycji negocjacyjnej przy zakupie tych środków. Spółdzielnie rolników, zgłaszając odpowiednio duże zapotrzebowanie na środki, o których mowa powyżej, będą miały większe możliwości uzyskania rabatu od ich dostawców. W rezultacie powyższe rozwiązanie powinno pozytywnie przyczynić się do obniżenia kosztów produkcji ponoszonych przez członków spółdzielni rolników, a tym samym zwiększenia rentowności ich gospodarstw.

W art. 6 ust. 2 wskazano zakres działalności gospodarczej, jaką fakultatywnie będą mogły prowadzić podmioty, które uzyskały status spółdzielni rolników. Działalność gospodarcza spółdzielni rolników może polegać na przechowywaniu oraz przygotowywaniu do handlu i handlu produktami pochodzącymi od członków, przetwarzaniu tych produktów oraz sprzedaży uzyskanych w drodze przetworzenia produktów, świadczeniu usług na rzecz swoich członków związanych z wytwarzaniem produktów lub grup produktów, ze względu na które spółdzielnia została utworzona. Ww. działania mają na celu zwiększenie wartości dodanej produkcji na etapie poprzedzającym jej sprzedaż przez członków spółdzielni rolników lub samą spółdzielnię rolników. Ponadto podmioty te mogą upowszechniać wśród swoich członków korzystne dla środowiska metody uprawy, technologie produkcji i metody

gospodarki odpadami. Przedstawiony w art. 6 ust. 2 projektu zakres działalności fakultatywnej jest dopełnieniem realizacji idei funkcjonowania spółdzielni rolników przez stworzenie warunków do uzyskania jak największej wartości dodanej z prowadzonej przez rolników produkcji rolnej. Prezentowane podejście, dookreślające zakres działań fakultatywnych, wynika z potrzeby skoncentrowania się na wsparciu wszelkich działań związanych z wytwarzaniem określonego produktu lub grupy produktów, co pozwoli na niwelowanie niekorzystnych uwarunkowań polskiego rolnictwa, takich jak rozdrobnienie agrarne i związane z tym duże rozproszenie podaży produktów oraz ograniczona konkurencyjność. W tym kontekście należy podkreślić, że proponowany przepis art. 6 ust. 2 pkt 6 oraz ust. 3 przewiduje dodatkowo możliwość prowadzenia przez spółdzielnie rolników na rzecz swoich członków działalności usługowej (niezwiązanej z wytwarzaniem przez nich produktów rolnych lub grup tych produktów), a także społecznej i oświatowo-kulturalnej, jednak przychody z tego typu działalności, zgodnie z proponowanym przepisem art. 6 ust. 4 nie mogą przekroczyć łącznie 25% rocznych przychodów spółdzielni rolników.

Przepis art. 6 ust. 5 projektu wprowadza obowiązek przynależności tylko do jednej spółdzielni rolników w zakresie określonych produktów lub grup produktów, ze względu na które spółdzielnia rolników została założona. Należy przy tym podkreślić, że proponowane przepisy nie wykluczają możliwości zakładania spółdzielni ze względu na więcej niż jeden produkt lub grupę produktów. Tym samym istnieje możliwość założenia spółdzielni rolników ze względu na więcej niż jeden produkt lub grupę produktów, tak aby objąć wszystkie rodzaje produkcji rolnej prowadzonej przez jej członków. Jednocześnie w myśl proponowanego przepisu art. 6 ust. 6, mając na względzie znaczenie ekonomiczne poszczególnych produktów rolnych z punktu widzenia krajowej produkcji rolnej oraz w zakresie chowu lub hodowli ryb, minister właściwy do spraw rynków rolnych określi, w drodze rozporządzenia, wykaz produktów i grup produktów, ze względu na które mogą być zakładane spółdzielnie rolników.

W projektowanym art. 7 ust. 1 i 2 wskazano, że minimalna liczba rolników będących założycielami spółdzielni rolników oraz minimalna liczba członków takiego podmiotu będących rolnikami, nie może być mniejsza od dziesięciu. Takie podejście ma na celu zapewnienie trwałej konsolidacji producentów rolnych oraz powstawanie stabilnych i silnych ekonomicznie podmiotów, które, operując na rynku, będą odpowiednim

partnerem dla pozostałych uczestników łańcucha żywnościowego. Podmioty te dzięki właściwemu zorganizowaniu się również pod względem liczby członków będą w stanie odpowiednio dostosować produkcję do wymagań odbiorcy pod względem jakości, ilości i asortymentu, a także ograniczać koszty produkcji, wykorzystując efekt skali. Ponadto przedstawiona propozycja powinna ograniczyć możliwość tworzenia przypadkowych podmiotów powołanych do życia jedynie w celu skorzystania z przewidzianych w projekcie ulg podatkowych. Jednocześnie zaznaczyć należy, że przedstawiona propozycja jest zbieżna z aktualnie obowiązującymi przepisami ustawy – Prawo spółdzielcze.

Projektowany przepis art. 7 ust. 3 stanowi, że spółdzielnia rolników nie może odmówić przyjęcia w poczet członków rolnika albo podmiotu niebędącego rolnikiem, jeżeli spełnia on wymogi określone w jej statucie oraz warunki określone w projektowanej ustawie. Uregulowanie to ma na celu zapewnienie możliwości swobodnego przystępowania rolników oraz podmiotów niebędących rolnikami do spółdzielni rolników.

Jednocześnie, projektowany art. 7 ust. 4 ustawy wskazuje, że w przypadku gdy członkami spółdzielni rolników są wyłącznie osoby prawne, a statut takiego podmiotu określa inną zasadę ustalania liczby głosów przysługujących członkom niż zasada „jeden członek – jeden głos”, żaden z członków nie może mieć więcej niż 20% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu, także przy uwzględnieniu udziałów pośrednich. Proponowane regulacje mają na celu wykluczenie możliwości zaburzenia demokratycznego rozkładu głosów oraz nadużywania władzy przez członków spółdzielni rolników w zakresie zarządzania działalnością spółdzielni i jej funkcjonowaniem z uwagi na powiązania pośrednie podmiotów zrzeszonych w takim podmiocie.

Art. 9 projektu stanowi, że spółdzielnie rolników, stosownie do przepisów ustawy – Prawo spółdzielcze, mogą tworzyć związki prowadzące w ich imieniu i na ich rzecz działalności określone w art. 6 ust. 2 projektu lub przystępować do takich związków. Jednocześnie, zgodnie z projektowanym ust. 2, związki spółdzielni rolników mogą prowadzić również działalność społeczną i oświatowo-kulturalną na rzecz członków spółdzielni rolników będącej członkiem tego związku. Natomiast projektowany art. 9 ust. 3 wskazuje, że do związków spółdzielni rolników stosuje się odpowiednio przepisy

ustawy – Prawo spółdzielcze, których członkami zgodnie ze statutem są wyłącznie osoby prawne. Ponadto, zgodnie z art. 9 ust. 4 projektu, Krajowa Rada Spółdzielcza prowadzi rejestr związków spółdzielni rolników oraz określa zasady jego prowadzenia i zakres zawartych w nim danych.

Art. 10 projektowanej ustawy wskazuje na możliwość określenia w statucie postanowień dotyczących ustalania wysokości wpisowego dla członków spółdzielni rolników przez wskazanie określonej kwoty albo wyliczenie jego wartości w wyniku podziału określonej w statucie części ułamkowej funduszu zasobowego spółdzielni rolników przez liczbę członków spółdzielni rolników – według stanu na koniec roku kalendarzowego bezpośrednio poprzedzającego rok przystąpienia członka do spółdzielni rolników.

Stosownie do proponowanego przepisu art. 11 ust. 1 statut może przewidywać możliwość corocznego ustalania liczby udziałów, do których mają prawo poszczególni członkowie spółdzielni rolników, zależnie od kwoty obrotów produktami lub grupami produktów między członkiem a spółdzielnią rolników w roku obrotowym poprzedzającym rok, w którym jest ustalana liczba udziałów. W takim przypadku, zgodnie z art. 11 ust. 3 pkt 1 projektu, liczba udziałów, do których mają prawo poszczególni członkowie, jest ustalana na podstawie uchwały walnego zgromadzenia, podejmowanej większością co najmniej 2/3 głosów w obecności co najmniej połowy uprawnionych do głosowania, a statut powinien określać sposób i terminy realizacji dopłat dokonywanych na udziały albo zwrotu wpłat dokonanych na udziały (zgodnie z art. 11 ust. 3 pkt 2 projektu). Jednocześnie zgodnie z proponowanym art. 11 ust. 2 istnieje możliwość ustalania liczby udziałów w sposób inny niż wskazany w ust. 1.

Art. 11 ust. 4 projektu wprowadza możliwość zbycia udziałów przez byłego członka spółdzielni oraz osobę, którą zmarły członek wskazał jako osobę, której spółdzielnia jest zobowiązana wypłacić lub zwrócić udziały po jego śmierci, innemu członkowi tej spółdzielni.

Jednocześnie w proponowanym art. 11 ust. 6 przewidziano, w odniesieniu do byłego członka spółdzielni rolników, możliwość przeniesienia posiadanych przez niego udziałów na osobę, która przejęła i prowadzi jego gospodarstwo rolne lub dział specjalny produkcji rolnej, jeżeli osoba taka została członkiem tej spółdzielni albo złożyła deklarację przystąpienia do tej spółdzielni (z wyjątkiem sytuacji, o której mowa

w art. 11 ust. 8 projektu, gdy przeniesienie własności gospodarstwa rolnego lub działu specjalnego produkcji rolnej nastąpiło w wyniku odpłatnego nabycia). W przeciwnym wypadku udział byłego członka zostaje wypłacony na podstawie zatwierdzonego sprawozdania finansowego za rok, w którym członek przestał należeć do spółdzielni rolników, przy czym sposób i terminy wypłaty określa statut (art. 11 ust. 9 projektu). W myśl proponowanego przepisu art. 11 ust. 7 umowa przenosząca własność udziałów, o której mowa w ust. 4 i 6, powinna być zawarta pod rygorem nieważności w formie pisemnej z podpisami notarialnie poświadczonymi, a nabywca udziałów jest zobowiązany zawiadomić spółdzielnię rolników o fakcie nabycia udziałów w terminie 7 dni od dnia ich nabycia (zgodnie z art. 11 ust. 5 projektu).

W projektowanym art. 12 wskazany został termin, w jakim członek spółdzielni rolników będący właścicielem wniesionego wkładu niepieniężnego jest obowiązany powiadomić spółdzielnię o zamiarze zbycia takiego wkładu (12 miesięcy przed dokonaniem tej czynności). Jednocześnie, zgodnie z proponowanym przepisem, istnieje możliwość określenia w statucie terminu wcześniejszego.

Proponowany przepis art. 13 ust. 1 określa możliwość podziału nadwyżki bilansowej zgodnie z postanowieniami uchwały walnego zgromadzenia, natomiast projektowany art. 13 ust. 2 określa katalog zasadniczych funduszy własnych, jakie musi tworzyć spółdzielnia rolników, wskazując jednocześnie źródło ich finansowania, tj.:

- 1) fundusz udziałowy (tworzony z udziałów członkowskich); należy zaznaczyć, że zgodnie z projektowanym art. 13 ust. 4 i 5 prawo do tego funduszu ma nowy członek spółdzielni, który przejął i prowadzi gospodarstwo rolne byłego członka, który wystąpił ze spółdzielni rolników za wypowiedzeniem lub został wykreślony z powodu zaprzestania prowadzenia gospodarstwa rolnego, a także spadkobiercy zmarłego członka; w przypadku członka spółdzielni rolników, który został z niej wykluczony, statut może przewidywać wyłączenie prawa do funduszu udziałowego (projektowany art. 13 ust. 6);
- 2) fundusz zasobowy (na który przeznaczają się wpłaty wpisowego dokonane przez członków oraz nie mniej niż 10% nadwyżki bilansowej), który jest przeznaczony na kompensowanie strat bilansowych spółdzielni rolników (art. 13 ust. 9 projektu);
- 3) fundusz wzajemnościowy (na który przeznaczają się nie mniej niż 3% nadwyżki bilansowej), który jest wykorzystywany na rozwój i promocję spółdzielni rolników (art. 13 ust. 7 projektu).

Jednocześnie, oprócz ww. funduszy, spółdzielnia rolników może także tworzyć inne fundusze własne (zgodnie z proponowanym art. 13 ust. 3).

Projektowany art. 13 ust. 8 przewiduje natomiast, że część nadwyżki bilansowej pozostałej po dokonaniu odpisów na ww. fundusze własne przeznaczana się na cele wskazane w uchwale walnego zgromadzenia.

W projektowanym art. 13 ust. 10 wprowadzono możliwość, niestosowaną dotychczas w przepisach dotyczących prowadzenia gospodarki finansowej przez spółdzielnie, pokrywania strat bilansowych poniesionych przez spółdzielnie rolników w roku obrotowym, w kolejno po sobie następujących pięciu latach obrotowych. Zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy – Prawo spółdzielcze jedynie straty z pierwszego roku obrachunkowego po założeniu spółdzielni mogą być pokrywane w następnym roku obrotowym.

Art. 14 projektowanej ustawy umożliwia przeznaczenie części nadwyżki bilansowej spółdzielni rolników na oprocentowanie wniesionych udziałów. Decyzję w tym zakresie podejmuje walne zgromadzenie spółdzielni rolników, natomiast zasady ustalania wysokości oprocentowania i sposób wypłaty określa statut.

W proponowanym art. 15 przewidziano, że w ramach postępowania lustracyjnego, o którym mowa w części I tytule I dziale VIII ustawy – Prawo spółdzielcze, jest weryfikowane także spełnianie przez spółdzielnię rolników warunków określonych w art. 4–9 projektowanej ustawy.

Proponowane przepisy art. 16 wprowadzają upoważnienie dla związku rewizyjnego, w którym spółdzielnia rolników jest zrzeszona, albo dla Krajowej Rady Spółdzielczej, w przypadku spółdzielni niezrzeszonych, do podjęcia uchwały o postawieniu spółdzielni rolników w stan likwidacji, w przypadku gdy:

- 1) działalność spółdzielni rolników wykazuje rażące naruszenia prawa lub postanowień statutu;
- 2) spółdzielnia rolników została zarejestrowana z naruszeniem prawa;
- 3) spółdzielnia rolników co najmniej od roku nie prowadzi działalności gospodarczej.

Powyższe uregulowania służą wyeliminowaniu ewentualnych nadużyć polegających na niespełnianiu warunków prowadzenia spółdzielni wynikających z ustawy oraz obowiązków statutowych. W ust. 2 proponowanego przepisu przewidziano możliwość zaskarżenia uchwały o postawieniu spółdzielni rolników w stan likwidacji do sądu.

Zgodnie z projektowanym art. 17 majątek spółdzielni rolników, w przypadku jej likwidacji, pozostały po zwrocie wkładów i zaspokojeniu wierzycieli podlega podziałowi proporcjonalnie do posiadanych przez członków udziałów.

W art. 18 projektowanej ustawy przewidziane zostały przepisy karne mające zastosowanie w odniesieniu do członków organów spółdzielni rolników lub likwidatorów w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości.

Projektowane regulacje art. 19–24, m.in. w celu stymulowania rozwoju wspólnych struktur gospodarczych w postaci spółdzielni rolników i tworzeniu sieci rolniczej spółdzielczości, wprowadzają stosowne zmiany do:

- 1) ustawy Kodeks cywilny – przez uznanie, że przy umowach kontraktacji między producentem rolnym a kontraktującym przez producenta rolnego rozumie się również spółdzielnię rolników lub związek takich spółdzielni;
- 2) ustawy o podatku od spadków i darowizn – w zakresie zwolnienia od podatku nabycia praw do wkładów w spółdzielni rolników;
- 3) ustawy o podatkach i opłatach lokalnych – w zakresie zwolnienia od podatku od nieruchomości budynków i budowli lub ich części i zajętych pod nimi gruntów stanowiących własność bądź będących w wieczystym użytkowaniu spółdzielni rolników lub ich związku, prowadzących działalność jako mikroprzedsiębiorstwo, wykorzystywanych na działalność określoną w art. 6 ust. 1 i 2 projektu;
- 4) ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych – w zakresie dostosowania obowiązujących regulacji do zaproponowanej w projekcie nowej instytucji prawnej, dotyczącej możliwości zbywania udziałów w spółdzielni rolników;
- 5) ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych:
 - a) w zakresie dostosowania obowiązujących regulacji do zaproponowanej w projekcie nowej instytucji prawnej, dotyczącej możliwości zbywania udziałów w spółdzielni rolników;
 - b) w zakresie zwolnienia od podatku dochodów spółdzielni rolników, prowadzącej swoją działalność jako mikroprzedsiębiorstwo, pochodzących ze sprzedaży produktów rolnych lub grup tych produktów, lub ryb, dla których została założona spółdzielnia rolników, wyprodukowanych w gospodarstwach lub działach specjalnych produkcji rolnej jej członków;
- 6) ustawy o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa – wskazując, że jednym z zadań realizowanych przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa jest

wspieranie powstawania i rozwoju spółdzielni rolników i ich związków.

Proponowane rozwiązania w ww. zakresie będą stanowiły główną zachętę do organizowania się producentów rolnych w spółdzielnie rolników. Powyższe pozwoli na stworzenie realnej szansy na aktywność gospodarczą i społeczną indywidualnych producentów, w szczególności tych o relatywnie niższym potencjale ekonomicznym, przez umożliwienie im szerszej aktywności na rynku produktów rolnych, a tym samym sprostaniu wyzwaniom gospodarki rynkowej opartej na zasadach konkurencji.

Należy zwrócić uwagę, że przewidziane w projekcie ustawy uregulowania art. 20, art. 21 i art. 23 stanowią pomoc publiczną w rozumieniu art. 107 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. W związku z powyższym projekt będzie podlegał notyfikacji w Komisji Europejskiej, po uprzednio wyrażonej zgodzie Rady Ministrów, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1808, z późn. zm.). Pomoc, o której mowa, może być udzielana od dnia notyfikowania Rzeczypospolitej Polskiej pozytywnej decyzji Komisji Europejskiej o jej zgodności ze wspólnym rynkiem.

Projekt ustawy nie zawiera przepisów technicznych, w związku z tym nie podlega notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597).

Przewiduje się, że ustawa wejdzie w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

Projekt został umieszczony w wykazie prac legislacyjnych Rady Ministrów pod numerem UD 114.

<p>Nazwa projektu Ustawa o spółdzielniach rolników</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Jacek Bogucki – Sekretarz Stanu w MRiRW</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Marian Borek – Zastępca Dyrektora Departamentu Rynków Rolnych 22 623-16-32; marian.borek@minrol.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 2016.11.18</p> <p>Źródło: Inicjatywa własna</p> <p>Nr w wykazie prac: UD 114</p>
--	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Wyjątkowo duże rozdrobnienie gospodarstw rolnych w Polsce na tle Unii Europejskiej skutkuje dużym rozproszeniem podaży oferowanej na poziomie tych gospodarstw. W związku z dynamicznie postępującym procesem konsolidacji popytu na produkty rolne na poziomie odbiorców (handel detaliczny, przetwórstwo rolno-spożywcze) w przypadku wielu sektorów produkcji rolnej mamy do czynienia z rosnącymi dysproporcjami między skalą podaży oferowanej przez pojedynczego dostawcę (producenta) a skalą popytu reprezentowanego przez pojedynczego odbiorcę. Sytuacja taka sprzyja umocnieniu pozycji negocjacyjnej odbiorców oraz stosowaniu przez nich skutecznej presji na obniżenie cen oferowanych producentom, czego efektem jest sprzedaż produktów rolnych po cenach niższych niż koszty ich wytworzenia. Jednocześnie pojawia się nieprzewidywalność i niepewność co do możliwości zbytu produktów przez rolników funkcjonujących indywidualnie, także ze względu na konieczność sprostania specyficznym wymaganiom jakościowym i wolumenowym. Sposobem na wzmacnianie pozycji na rynku oraz niwelowanie zagrożeń, jakie przynosi coraz bardziej wymagający rynek, jest tworzenie przez rolników wspólnych struktur gospodarczych. Wobec powyższego istnieje konieczność systemowego wspierania organizowania się producentów rolnych w silne podmioty.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Celem powołania do życia niniejszego aktu normatywnego jest opracowanie przepisów, które w sposób kompleksowy będą regulowały zasady i sposób funkcjonowania spółdzielni stricte rolniczych przez stworzenie zachęt do powoływania przez rolników tego typu podmiotów, a także lepszych warunków ekonomicznych do prowadzenia przez nich działalności. Zachęty, o których mowa, to w szczególności wyłączenie podmiotów, które uzyskały status spółdzielni rolników, z określonych obowiązków fiskalnych. Zaznaczyć należy, że proponowane w projekcie ulgi podatkowe w zakresie zwolnienia z podatku dochodowego od osób prawnych oraz z podatku od nieruchomości dotyczą podmiotów gospodarczych, których wielkość będzie odpowiadać definicji mikroprzedsiębiorstwa określonego w załączniku I do rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu. Takie rozwiązanie ma na celu stworzenie preferencyjnych warunków na początkowym etapie działalności nowo powstałych podmiotów. Natomiast w momencie dalszego rozwoju i przekroczeniu wytycznych warunkujących posiadanie statusu mikroprzedsiębiorstwa, podmioty te będą już operować na rynku na zasadach ogólnych. W przepisach przewidziano ponadto wprowadzenie zachęt o tym charakterze dla związków spółdzielni rolników, co ma motywować spółdzielnie rolników do ich powoływania. Oczekuje się, że wprowadzenie nowych rozwiązań pozwoli na poprawę efektywności gospodarowania na obszarach wiejskich. Z uwagi na fakt, że zarówno w Polsce, jak i na świecie, rolnicy są grupą słabszą ekonomicznie od innych grup zawodowych, należy wspierać tworzenie wspólnych struktur, w szczególności organizowanych w formie spółdzielni. Należy bowiem zaznaczyć, że spółdzielczość wyrosła z potrzeby samoobrony ekonomicznie słabszych grup społecznych. Stąd zasady, jakimi się kieruje, zawsze stawiały i stawiają człowieka przed kapitałem. Jako forma zbiorowej zaradności lokalnych społeczności, spółdzielczość stwarza realne szanse na aktywność gospodarczą i społeczną, w szczególności na terenach wiejskich, a podstawowe elementy spółdzielczego gospodarowania są całkowicie zgodne ze strukturą i funkcjonowaniem gospodarki rynkowej. Chodzi tu o takie aspekty jak: wolność i samodzielność gospodarowania, prywatny charakter własności, uruchamianie bodźców związanych z zyskiem. Ponadto spółdzielczość wnosi do gospodarki rynkowej czynniki poprawiające funkcjonowanie rynku, takie jak: aktywizowanie zdrowej konkurencji czy wzmacnianie pozycji rynkowej podmiotów o relatywnie niższym potencjale ekonomicznym przez stwarzanie im możliwości szerszego uczestniczenia w obrocie gospodarczym. Własne organizacje gospodarcze pomagają rolnikom w dostosowaniu produkcji do potrzeb klientów, zdobyciu rynków zbytu, obniżeniu kosztów produkcji, a w efekcie osiągnięciu lepszych efektów ekonomicznych. Dzięki właściwemu zorganizowaniu się i dostosowaniu produkcji do wymagań odbiorcy pod względem jakości, ilości i asortymentu, rolnicy zrzeszeni w spółdzielniach rolników są w stanie sprostać wyzwaniom gospodarki rynkowej przez budowę silnej pozycji wśród uczestników rynku produktów rolnych oraz porządkowanie relacji w całym łańcuchu żywnościowym, jak również przeciwdziałać spekulacjom na rynkach rolnych.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Zgodnie z danymi Krajowej Rady Spółdzielczej poziom zorganizowania producentów rolnych w spółdzielniach rolników w innych krajach UE jest dużo wyższy niż w Polsce – w Holandii, Irlandii, Francji czy Niemczech wynosi on odpowiednio 98%, 90%, 80% i 70%, podczas gdy w Polsce kształtuje się na poziomie ok. 15%. Biorąc pod uwagę poziom zorganizowania się rolników w spółdzielniach w ujęciu branżowym w wybranych krajach UE, przedstawia się on następująco:

- 1) trzoda chlewna: Francja (94%), Dania (92%), Finlandia (71%);
- 2) zboża: Francja (74%), Austria (70%), Holandia (55%);
- 3) rynek cukru: Francja, Holandia, Hiszpania, Włochy – ok. 40%;
- 4) rynek owoców i warzyw: Holandia, Belgia, Szwecja – ok. 70%.

Należy zwrócić uwagę, iż niektóre kraje członkowskie (np. Francja i Włochy) w celu zaktywizowania producentów rolnych do powoływania wspólnych struktur gospodarczych w postaci spółdzielni rolniczych, wprowadziły udogodnienia dla tego typu podmiotów w krajowych systemach fiskalnych. Część krajów członkowskich, m.in. Hiszpania i Dania, wprowadziło natomiast specjalny system podatkowy dla podmiotów funkcjonujących jako spółdzielnie. Informacja dotycząca stosowanych w krajach UE rozwiązań podatkowych w zakresie działania spółdzielni rolniczych została załączona do niniejszego formularza.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Osoby fizyczne oraz osoby prawne prowadzące gospodarstwo rolne w rozumieniu przepisów o podatku rolnym lub prowadzące działalność rolniczą w zakresie działów specjalnych produkcji rolnej	ok. 1,5 mln	Główny Urząd Statystyczny, Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego	Możliwość tworzenia wspólnych struktur gospodarczych w postaci spółdzielni rolników

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Mając na uwadze § 31 oraz § 36 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. poz. 979, z późn. zm.) oraz § 7 zarządzenia nr 23 Dyrektora Generalnego Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 31 grudnia 2010 r. w sprawie trybu opracowywania, uzgadniania i ogłaszania aktów normatywnych oraz opracowywania i uzgadniania dokumentów rządowych, przedmiotowy projekt został skierowany do konsultacji publicznych, w szczególności do rolniczych organizacji społecznych i zawodowych oraz rolniczych związków branżowych, m.in. do: ZZR „Samobrona”, Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” Komisji Krajowej, Krajowego Związku Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych, NSZZ RI „Solidarność”, Związku Zawodowego Rolników „Ojczyzna”, Związku Zawodowego Centrum Narodowe Młodych Rolników, Związku Zawodowego Pracowników Rolnictwa w RP, Związku Zawodowego Rolnictwa i Obszarów Wiejskich „REGIONY”, Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych, Sekretariatu Rolnictwa Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”, Sekretariatu Przemysłu Spożywczego NSZZ „Solidarność”, NSZZ Solidarność '80, Business Centre Club, Federacji Związków Pracodawców-Dzierżawców i Właścicieli Rolnych, Stowarzyszenia Dzierżawców i Właścicieli Rolnych RP, Forum Związków Zawodowych, Krajowej Rady Spółdzielczej, Krajowego Związku Rewizyjnego Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych, Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych Rolników i Organizacji Rolniczych, Konfederacji Lewiatan, Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej, Związku Rzemiosła Polskiego, Związku Zawodowego Rolników Rzeczypospolitej „SOLIDARNI”, Polskiego Związku Pracodawców - Usługodawców Rolnych, Związku Zawodowego Wsi i Rolnictwa „Solidarność Wiejska”, Ogólnopolskiej Społecznej Organizacji Chłopskiej „Wici”, Polskiego Związku Zawodowego Rolników, Krajowej Rady Izb Rolniczych, Związku Przedsiębiorców i Pracodawców.

Projektowana ustawa została przesłana również m.in. do: Federacji Branżowych Związków Producentów Rolnych, Federacji Gospodarki Żywnościowej RP, Krajowego Zrzeszenia Producentów Rzepaku i Roślin Białkowych, Krajowego Związku Producentów Nasion Ogrodniczych i Materiału Szkółkarskiego, Polskiego Związku Producentów Kukurydzy, Polskiego Związku Producentów Ziemniaków i Nasion Rolniczych, Stowarzyszenia Polski Ziemniak, Zrzeszenia Plantatorów i Producentów Ziemniaków w Luboniu, Krajowego Związku Stowarzyszeń Producentów Ziemniaków Skrobiowych w Polsce, Stowarzyszenia Producentów Ziemniaków Skrobiowych przy PPZ S.A. w Niechlowie, Zrzeszenia Producentów Ziemniaka w Pile, Stowarzyszenia Producentów Ziemniaka Skrobiowego przy PPZ Trzemeszno, Zachodniopomorskiego Stowarzyszenia Producentów Ziemniaków "Plantator" przy PPZ „Nowamyl” S.A. z siedzibą w Łobzie, Stowarzyszenia Polska Unia Producentów Produktów Rolnych, Krajowego Związku Plantatorów Roślin Okopowych, Polskiego Związku Producentów Roślin Zbożowych, Krajowej Federacji Producentów Zbóż,

Krajowego Związku Plantatorów Buraka Cukrowego, Polskiej Izby Lnu i Konopi, Krajowego Związku Plantatorów Chmielu, Polskiego Związku Producentów Chmielu, Związku Polskich Plantatorów Chmielu, Krajowego Związku Plantatorów Tytoniu, Polskiego Związku Plantatorów Tytoniu, Związku Plantatorów Tytoniu, Związku Plantatorów Tytoniu w Lublinie, Polskiego Komitetu Zielarskiego, Gdańskiego Związku Hodowców Zwierząt Futerkowych, Polskiego Związku Hodowców i Producentów Zwierząt Futerkowych, Polskiego Związku Hodowców Koni, Regionalnego Związku Hodowców Owiec i Kóz w Opolu, Polskiego Związku Owczarskiego, Polskiego Związku Pszczelarskiego, Stowarzyszenia Pszczelarzy Zawodowych, Stowarzyszenia Pszczelarzy Polskich „Polanka”, Krajowego Związku Spółdzielni Mleczarskich – Związku Rewizyjnego, Polskiego Związku Rolników Ekologicznych, Polskiego Towarzystwa Rolników Ekologicznych, Stowarzyszenia Producentów Żywności Metodami Ekologicznymi Ekoland, Polskiego Klubu Ekologicznego Zarząd Główny, Stowarzyszenia „Polska Ekologia”, Związku Zawodowego Rolników Ekologicznych „EKOROLNIK”, Związku Zawodowego Rolników Ekologicznych Św. Franciszka z Asyżu, Polskiego Zrzeszenia Producentów Bydła Mięsnego, Polskiego Związku Hodowców i Producentów Bydła Mięsnego, Unii Producentów i Pracodawców Przemysłu Mięsnego, Związku „Polskie Mięso”, Polskiego Związku Hodowców i Producentów Trzody Chlewniej „POLSUS”, Polskiej Federacji Producentów Żywności, Polskiej Federacji Hodowców Bydła i Producentów Mleka, Związku Prywatnych Przetwórców Mleka, Przewodniczącego Rady Rolnictwa Ekologicznego i Sprzedaży Bezpośredniej – Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, Regionalnego Związku Spółdzielni Produkcji Rolnej w Rzeszowie, Spółdzielni Grup Producentów Rzepaku i Zboż „Polski Rzepak i Zboża” oraz Krajowego Związku Grup Producentów Rolnych – Izby Gospodarczej.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z ... r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0–10)
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												

Źródła finansowania	
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Projektowane regulacje wprowadzają zmiany do obecnie obowiązujących przepisów, m.in. w zakresie udogodnień fiskalnych (w tym zwolnień z podatku dochodowego od osób prawnych, z podatku od nieruchomości oraz podatku od spadków i darowizn). Proponowane rozwiązania w tym zakresie będą stanowiły główną zachętę do organizowania się rolników, którzy obecnie nie są członkami podmiotów prowadzących w ich interesie działalności gospodarczej.</p> <p>Obecnie nie funkcjonują spółdzielnie rolników, natomiast spółdzielnie działające na zasadach ogólnych w świetle aktualnie obowiązujących przepisów nie mogą przekształcić się w spółdzielnie rolnicze (regulacje ustawy – Prawo spółdzielcze wprowadzają możliwość przekształcenia w spółkę handlową jedynie spółdzielni pracy). W świetle powyższego wprowadzone ulgi podatkowe nie spowodują zmniejszenia dochodów budżetu państwa, a jedynie mogą mieć wpływ na utracone w przyszłości dochody.</p> <p>Zgodnie z danymi Krajowej Rady Spółdzielczej (KRS) wysokość podatku dochodowego zapłaconego w 2014 r. przez spółdzielnie mleczarskie, spółdzielnie „Samopomoc Chłopska”, rolnicze spółdzielnie produkcyjne, spółdzielnie kółek rolniczych, spółdzielnie ogrodniczo-pszczelarskie oraz grupy producentów rolnych zorganizowane w formie spółdzielni, które zostały objęte analizą ekonomiczno-finansową KRS, wyniosła ok. 56 mln zł (dane w rozbięciu na poszczególne branże zostały załączone do niniejszego formularza).</p> <p>Zakładając, że w ciągu dziesięciu lat powstanie ok. 150 spółdzielni rolników i będą uzyskiwać dochody na poziomie aktualnie funkcjonujących spółdzielni objętych ww. analizą ekonomiczno-finansową Krajowej Rady Spółdzielczej, utracone dochody budżetu państwa</p>

z tytułu zwolnienia z podatku dochodowego od osób prawnych w okresie 10 lat wyniosą ok. 26 mln zł.

W odniesieniu natomiast do proponowanego w projektowanych przepisach zwolnienia z opodatkowania podatkiem od nieruchomości budynków lub budowli lub ich części i zajętych pod nie gruntów stanowiących własność spółdzielni rolników lub ich związku bądź będących w ich użytkowaniu wieczystym i wykorzystywanych na prowadzenie przez spółdzielnie wskazanej działalności gospodarczej należy podkreślić, że brak jest dostępnych danych, w tym Ministerstwa Finansów, określających m.in. wielkość utraconych przez jednostki samorządu terytorialnego dochodów z tytułu poszczególnych tytułów zwolnień z podatku od nieruchomości, w tym grup producentów rolnych z podatku od nieruchomości. Nie ma również możliwości pozyskania przykładowych danych w tym zakresie bezpośrednio od jednostek samorządu terytorialnego. Uwzględniając powyższe, brak jest danych umożliwiających określenie potencjalnych utraconych dochodów jednostek samorządu terytorialnego z powyższego tytułu.

Niezależnie od powyższego należy zwrócić uwagę, iż zgodnie z danymi Ministerstwa Finansów zawartymi w publikacji „Preferencje podatkowe w Polsce” (Nr 4) globalne wpływy z podatku od nieruchomości w 2012 r. wyniosły 17,6 mld zł. Tym samym przeciętne wpływy z podatku od nieruchomości przypadające na jedną gminę w Polsce wynosiły 7,1 mln zł. Jednocześnie wartość preferencji podatkowych w podatku od nieruchomości wyniosła w 2012 r. 7,8 mld zł (przeciętnie 3,1 mln zł w przeliczeniu na jedną gminę w Polsce).

Jednocześnie należy zauważyć, że projektowane przepisy pozytywnie wpłyną na rozwój obszarów wiejskich, w tym tworzenie nowych miejsc pracy oraz większą aktywność inwestycyjną producentów rolnych działających wspólnie na rynku.

Należy bowiem podkreślić, że spółdzielnie rolników, jako forma zbiorowej zaradności lokalnych społeczności, będą stwarzały realne szanse na aktywność gospodarczą i społeczną przez budowanie spójności i integralności społecznej. Ponadto podmioty te mogą wnieść do gospodarki rynkowej czynniki poprawiające funkcjonowanie rynku, takie jak: aktywizowanie zdrowej konkurencji czy wzmocnienie pozycji rynkowej podmiotów o relatywnie niższym potencjale ekonomicznym przez stwarzanie im możliwości szerszego uczestniczenia w obrocie gospodarczym. Zaznaczyć należy, że jako podmiot zrzeszający producentów rolnych spółdzielnia rolników będzie mogła zgłaszać zapotrzebowanie na środki do produkcji w ilości relatywnie większej niż czyniłby to pojedynczy producent. Z tego też względu podmioty takie będą atrakcyjnym partnerem biznesowym dla przedsiębiorstw działających w otoczeniu rolnictwa (np. producentów nawozów, środków ochrony roślin czy też firm transportowych). W konsekwencji przyczynić się powinno do rozwoju tych podmiotów, co jednocześnie może zwiększyć wpływy m.in. z podatku dochodowego, jak również podatków pośrednich (np. VAT).

W odniesieniu do proponowanego zwolnienia z podatku od spadków i darowizn w zakresie nabycia praw do wkładów w spółdzielni rolników należy wskazać, iż takie rozwiązanie podyktowane jest koniecznością wprowadzenia równego traktowania podmiotów funkcjonujących w obszarze rolnictwa w zakresie omawianej regulacji. Wynika to z faktu, że przedmiotowa zmiana jedynie poszerza zakres obecnego oddziaływania przepisu (zwolnieniem objęte są rolnicze spółdzielnie produkcyjne oraz spółdzielnie kółek rolniczych, a więc spółdzielnie działające w obszarze rolnictwa) o spółdzielnie rolników. Jednocześnie z uwagi na fakt, że możliwość wnoszenia wkładów do spółdzielni rolników jest rozwiązaniem fakultatywnym, a omawiane zwolnienie dotyczy ograniczonego kręgu osób objętych regulacją (np. podmiotów do tego uprawnionych z tytułu dziedziczenia), trudno jest oszacować potencjalną skalę skutków projektowanego przepisu pod względem finansowym. Ponadto mając na uwadze, że spółdzielnie rolników jako nowa forma organizacyjna dopiero będą funkcjonować w przestrzeni gospodarczej, na obecnym etapie nie jest możliwe określenie liczby zdarzeń prawnych, które dawałyby podstawę do zastosowania projektowanego zwolnienia.

Projektowana zmiana art. 4 ust. 1 pkt 4 ustawy o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa ma na celu stworzenie podstawy prawnej umożliwiającej w przyszłości wprowadzenie rozwiązań prawnych w zakresie wsparcia spółdzielni rolników ze środków Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, a zatem projektowana zmiana nie spowoduje skutków budżetowych. Należy podkreślić, że zgodnie z przepisami art. 4 ust. 6 ustawy z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Rada

	<p>Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres i sposoby realizacji zadań wymienionych w ust. 1, w tym warunki i tryb udzielania wsparcia w ramach tych zadań, mając na względzie priorytety polityki państwa w zakresie rolnictwa, rozwoju wsi i rynków rolnych oraz efektywne wykorzystanie środków finansowych. A zatem w powyższym rozporządzeniu, w przypadku podjęcia decyzji o wsparciu spółdzielni rolników ze środków krajowych, określony zostanie sposób wsparcia. Dopiero wówczas gdy określone zostaną formy projektowanego wsparcia, możliwe będzie określenie skutków finansowych. Należy podkreślić, że w przypadku ewentualnego podjęcia w przyszłości decyzji o udzielaniu przez ARiMR nowych form pomocy dla spółdzielni rolników, pomoc ta będzie realizowana w ramach środków finansowych określonych w planie finansowym Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Obecnie nie planuje się uruchomienia dodatkowej pomocy krajowej dla spółdzielni rolników. Przewiduje się natomiast, że wsparcie powstawania i rozwoju spółdzielni rolników i ich związków realizowane będzie przez ARiMR jako agencję płatniczą w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 przez poszerzenie katalogu podmiotów, które po spełnieniu warunków kwalifikowalności określonych w odniesieniu do poszczególnych działań objętych PROW 2014–2020 będą uprawnione do skorzystania ze wsparcia w ramach przedmiotowego programu. Nie powoduje to jednak zmiany wielkości budżetu dla programu na obecną perspektywę finansową, który został ustalony podczas negocjacji z Komisją Europejską.</p>
--	---

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0–10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ... r.)	duże przedsiębiorstwa	0	0	0	0	0	0	
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0	0	0	0	0	0	
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0	0	0	0	0	0	
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Zwiększenie zorganizowania producentów rolnych, wzmocnienie procesu tworzenia MŚP, w tym szczególnie mikroprzedsiębiorstw na terenach wiejskich.						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Zwiększenie konkurencyjności na rynku produktów rolnych, a co za tym idzie dochodowości gospodarstw domowych rolników.						
Niemierzalne		Zwiększenie samoświadomości organizowania się rolników we wspólnie struktury gospodarcze, szybszy rozwój obszarów wiejskich, a tym samym zmniejszanie dysproporcji w relacji do regionów zurbanizowanych.						
		Zwiększenie możliwości oddziaływania na sytuację rynkową przez producentów rolnych, stabilizacja dochodów oraz wzmocnienie pozycji producentów rolnych w łańcuchu żywnościowym.						

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

X nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.		☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
Komentarz:		
9. Wpływ na rynek pracy		
Należy się spodziewać potencjalnego zwiększenia liczby miejsc pracy, co tym samym wpłynie na ograniczenie bezrobocia oraz zmniejszenie wydatków państwa na świadczenia socjalne w tym zakresie. Spółdzielnie rolników prowadzą swoją działalność jako przedsiębiorcy posiadający osobowość prawną. Wobec powyższego są obowiązane stosować m.in. regulacje w zakresie polityki finansowej, w tym przepisy ustawy o rachunkowości. W wielu przypadkach powoduje to konieczność zatrudniania wykwalifikowanej kadry.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Brak wpływu na pozostałe obszary.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Projektowane przepisy wejdą w życie 30 dni od dnia ogłoszenia.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Ewaluacja może nastąpić 3 lata po wejściu w życie projektowanych przepisów na podstawie analizy danych dotyczących spółdzielni rolników. Miernikiem ewaluacji będzie liczba spółdzielni rolników powstałych od momentu wejścia w życie projektowanej ustawy ze wskazaniem dynamiki powstawania tego typu podmiotów w kolejnych latach obowiązywania projektowanych przepisów.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		
<ol style="list-style-type: none"> Informacja dotycząca stosowanych w krajach UE rozwiązań podatkowych w zakresie działania spółdzielni rolniczych – fragment opracowania Krajowej Rady Spółdzielczej. Tabela przedstawiająca podstawowe dane ekonomiczno-finansowe jednostek spółdzielczych z uwzględnieniem ich branżowości za 2014 r. – Monitor Spółdzielczy nr 2 (30 kwietnia 2016 r.), str. 84. 		

Informacja dotycząca stosowanych w krajach UE rozwiązań podatkowych w zakresie działania spółdzielni rolniczych – fragment opracowania Krajowej Rady Spółdzielczej

Jak stwierdza wybitny włoski znawca legislacji spółdzielczej, prof. Antonio Fici,

Traktowanie podatkowe spółdzielni, spójne z ich szczególnym charakterem ujętym w prawie dotyczącym organizacji, nie może być uważane za preferencyjne (i przez to zabronione) w prawie dotyczącym konkurencji, lecz jest jedynie przejawem racjonalnego i spójnego systemu prawnego zapewniającego odrębny reżim podatkowy dla różnych podmiotów zgodnie z zasadą rzeczywistej równości.

W mniejszości krajów UE spółdzielnie rolnicze podlegają ogólnemu systemu podatkowemu, bez żadnych wyjątków ani specjalnych zasad – tak jest np. w **Austrii, Chorwacji, Czechach, Finlandii, Irlandii, na Łotwie i w Rumunii.**

W większości państw stosowane są rozmaite ulgi podatkowe związane bądź ze spółdzielczym charakterem danej jednostki (ulgi przewidziane dla wszystkich spółdzielni bądź spółdzielni spełniających określone kryteria) lub jej typem, rodzajem produkcji, wielkością itp. (wówczas dotyczą wszystkich przedsiębiorstw spełniających te warunki, a wśród nich spółdzielni rolniczych).

Generalnie wyjątki podatkowe przewidziane są m. in. w następujących krajach (alfabetycznie):

- **Belgia** – dla spółdzielni akredytowanych przez Krajową Radę Spółdzielczą, tj. spełniających określone kryteria (takie jak dobrowolnego członkostwa, równego prawa głosów, wyboru członków Rady przez Walne Zgromadzenie, ograniczonego oprocentowania kapitału i wypłaty dywidendy członkom proporcjonalnie do ich operacji ze spółdzielnią) stosowane jest m. in. zwolnienie podatkowe dla części wypłacanej dywidendy – do 180 Euro na członka (osobę fizyczną). Ponadto stosowane jest obniżenie podatku od osób prawnych dla spółdzielni, których dochód po opodatkowaniu jest niższy od 322.500 Euro.
- **Cypr** – spółdzielnie na Cyprze obowiązuje zwolnienie podatkowe zysku pochodzącego z transakcji z członkami.
- **Dania** – generalnie nie ma w Danii preferencji podatkowych dla spółdzielni, istnieje jednak specjalny system podatkowy dla nich. Spółdzielnia może wejść w ten system, jeżeli spełnia określone warunki, tj.: (1) ma odpowiednie postanowienia statutowe określające cel działalności, (2) liczba członków wynosi przynajmniej 10 osób, (3) transakcje z nieczłonkami spółdzielni stanowią nie więcej niż 25% całości obrotów, (4) transakcje z członkami stanowią podstawę podziału dywidendy. Wymiar podatku oparty jest o majątek spółdzielni po odliczeniu zobowiązań (długów) – stopa podatkowa wynosi 14,3% od 4% wartości majątku spółdzielni po odliczeniu długów. Zysk (nadwyżka) spółdzielni nie jest opodatkowana.

Jednakże, jeżeli zysk (nadwyżka) przechodzi w ręce członków, traktowany jest jako dochód i opodatkowany zgodnie z zasadami dotyczącymi podatku dochodowego od osób fizycznych.

Francja – specjalne ustalenia podatkowe dla spółdzielni dotyczą głównie trzech podatków: podatku dochodowego od osób prawnych, podatków regionalnych oraz podatku od nieruchomości. Spółdzielnie rolnicze zwolnione są z podatku od osób prawnych w przypadku transakcji dokonywanych z własnymi członkami, dopóki operacje te są zgodne z ograniczeniami prawnymi dotyczącymi ich funkcjonowania, określonymi w ich statutach (art. 207 ogólnego kodeksu podatkowego). Są także zwolnione z podatku regionalnego CET (art. 1451 ogólnego kodeksu podatkowego), jeśli są uznanymi organizacjami producentów, jeśli zatrudniają maksymalnie trzech

pracowników lub też jeśli angażują się w określony rodzaj spółdzielczej działalności rolniczej, co może obniżyć podstawę ich opodatkowania o połowę. Są wreszcie zwolnione z podatku od nieruchomości w stosunku do budynków gospodarczych (art. 1382 ogólnego kodeksu podatkowego). Jednakże spółdzielnie pragnące skorzystać z ulg podatkowych powinny zawrzeć w swoich statutach klauzule przewidziane w art. 26 DLCPS (Dekretu z mocą Ustawy Tymczasowego Szefa Państwa) nr 1577/47, dotyczące:

- zakazu wypłaty dywidendy wyższej od oprocentowania lokat członkowskich;
- zakazu wypłaty rezerw (kapitału zasobowego) członkom w okresie istnienia spółdzielni;
- w przypadku likwidacji spółdzielni, przeznaczenia na wzajemne fundusze promocji i rozwoju spółdzielczości majątku pozostałego po odjęciu rewaluowanego kapitału wypłaconego członkom (udziałów członkowskich) i w określonych przypadkach należnej dywidendy. Jeżeli te klauzule nie figurują w statucie spółdzielni, obowiązek podatkowy realizowany jest zgodnie z kryteriami, jakie stosują się do spółek nastawionych na zysk.

- **Grecja** – spółdzielnie rolnicze są zwolnione z kilku artykułów ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych.
- **Hiszpania** – spółdzielnie podlegają odrębnemu systemowi podatkowemu, zwłaszcza w zakresie podatku dochodowego od osób prawnych (stanowi on uzupełnienie ustawodawstwa dotyczącego osób prawnych – ustawa nr 20/1990 z dnia 19 grudnia o spółdzielczych systemach podatkowych). Jeżeli działalność spółdzielni przebiega zgodnie z prawem, przyznawany im jest status „ochrony podatkowej” bądź „specjalnej ochrony podatkowej” (ta ostatnia dotyczy zwłaszcza niektórych spółdzielni pracy, rolniczych, rybackich i spożywców). W rezultacie mogą otrzymać zwolnienia do 50% łącznie różnych powinności podatkowych – dzięki obniżeniu podstawy opodatkowania w podatku od przedsiębiorstw, ulgom w podatku od działalności gospodarczej IAE, podatku od nieruchomości IBI i in. Przywileje te odnoszą się jednak również do innych rodzajów podmiotów, takich jak spółki partnerskie, przedsiębiorstwa przetwórstwa rolno-gospodarczego, małe przedsiębiorstwa (ERD) i MSP, itp. Warunki, jakie muszą one wszystkie spełnić, dotyczą m. in. różnicowania działań dotyczących członków spółdzielni i osób niebędących jej członkami, podziału zysku, tworzenia specjalnych funduszy obowiązkowych, itp.
- **Holandia** – prawo ułatwia redukcję podstawy opodatkowania uzyskanej w wyniku transakcji ekonomicznych pomiędzy osobami fizycznymi/członkami a spółdzielnią. Dochód spółdzielni dzielony jest na część powiązaną z działalnością statutową i ten podlega częściowemu odliczeniu, pod warunkiem spełniania określonych warunków związanych ze sposobem wypłaty dywidendy członkom oraz „zysk niezależny” powiązany z działalnością pozaspółdzielczą, który nie podlega odliczeniom (art. 9 ustawy o podatku dochodowym). Jednak tylko niewielka liczba spółdzielni jest w stanie wypełnić warunki uprawniające je do ulg.
- **Niemcy** – spółdzielnie mają zagwarantowaną możliwość zaliczenia w poczet kosztów nadwyżki wypłaconej członkom po zakończeniu roku obrachunkowego pod warunkiem, że została ona uzyskana w wyniku transakcji z nimi (w związku z tym obowiązuje odrębne księgowanie przychodów wypracowanych w ramach operacji z członkami i z kontrahentami niebędącymi członkami). Jako taka wypłata nadwyżki traktowane są tu również specjalne warunki czy inne korzyści i przywileje oferowane członkom. Ponadto obowiązują również określone wyłączenia dla spółdzielni rolniczych w zakresie realizowanych przez nie zakupów oraz spółdzielni handlowych, jeżeli ich działalność gospodarcza jest ograniczona do: wspólnego korzystania ze sprzętu i materiałów do uprawy ziemi i leśnictwa; usług, które są świadczone na podstawie umów o świadczenie usług/umów zlecenia i umów o pracę przy produkcji płodów rolnych i leśnych na rzecz gospodarstw należących do członków; przetwarzania i wykorzystania płodów rolnych i leśnych

wytworzonych przez członków; konsultacji dotyczących produkcji lub wykorzystania płodów rolnych i leśnych z gospodarstw członków. Ogólna stawka podatku obowiązująca w przypadku spółdzielni wynosi 15% (stawka podatku od osób prawnych). Jest ona powiększona o podatek handlowo-przemysłowy, którego wysokość zależy od regionu.

- **Portugalia** – istnieje artykuł 66 ustawy o przywilejach podatkowych dotyczący wyłącznie niektórych branż spółdzielni (rolniczych, kulturalnych, spożywców, mieszkaniowych i socjalnych), wyłączający z opodatkowania dochody spółdzielni poza dochodami uzyskanymi z operacji ze stronami trzecimi bądź spoza podstawowej działalności spółdzielni. Istnieją także pewne zwolnienia od podatków lokalnych.
- **Szwecja** – spółdzielnie stosujące zasadę „jedna osoba – jeden głos” mogą odliczyć od podatku dochody podzielone pomiędzy członków.
- **Węgry** – spółdzielnie i ich członkowie (osoby fizyczne) podlegają generalnie powszechnym przepisom podatkowym. W przypadku niektórych typów spółdzielni (rolnicze, uczniowskie i socjalne) istnieją jednak specjalne przepisy.
- **Wielka Brytania** – spółdzielnie (jak również innego typu podmioty, a także grupy nieformalne) nieprowadzące działalności nastawionej na zysk, lecz opierające się na transakcjach wzajemnych, w myśl zasady, że nie jest handlem transakcja z samym sobą, mogą ubiegać się o zwolnienie od podatków. W przypadku spółdzielni rolniczych dodatkowymi warunkami są zapisy statutowe, że: korzystanie ze sprzętu i usług spółdzielni dopuszczalne jest tylko przez członków, sprzedaż produktów dostarczonych przez członków odbywa się na zasadzie pośrednictwa (bez nabywania ich na własność przez spółdzielnię), określone są przez członków produkty i ich ilości, jakie będą sprzedawane poprzez spółdzielnię, podział nadwyżki pomiędzy członków odbywa się proporcjonalnie do ich transakcji ze spółdzielnią.
- **Włochy** – system podatkowy jest dostosowany do spółdzielni, a zwłaszcza do spółdzielni rolniczych, lecz podlegają one w pierwszej kolejności ogólnym przepisom oraz zasadom opodatkowania, takim jak wszelkie inne podmioty prowadzące działalność gospodarczą. Od czasu reformy prawa o spółkach (dekr. 17/01/2003 nr 6) wprowadzono rozróżnienie między spółdzielniami o „przeważających cechach wzajemnościowych”, do których w dalszym ciągu mają zastosowanie regulacje fiskalne o charakterze „ulg” przewidziane przez specjalne ustawy a spółdzielniami o „nieprzeważających cechach wzajemnościowych”, które nie korzystają z takich ulg. Art. 2512 Kodeksu cywilnego stanowi, że: *„Spółdzielniami o przeważających cechach wzajemnościowych, ze względu na typ wymiany wzajemnościowej, są spółdzielnie, które: – prowadzą swoją działalność głównie na rzecz członków, konsumentów lub użytkowników dóbr i usług; – korzystają głównie w swojej działalności ze świadczenia pracy przez swoich członków; – korzystają głównie w swojej działalności z dóbr i usług wnoszonych przez swoich członków.”* Art. 2513 Kodeksu cywilnego ustala dokładne kryteria do pomiaru „przewagi cech wzajemnościowych”: *„Zarząd powinien poświadczyć w swoim sprawozdaniu rocznym warunek „przewagi cech wzajemnościowych” zgodnie z następującymi parametrami: – przychód będący wynikiem sprzedaży dóbr i świadczenia usług członkom winien stanowić ponad 50% całego przychodu ze sprzedaży dóbr i świadczenia usług (...); – koszt wynagrodzenia pracy członków winien stanowić ponad 50% całości kosztów wynagrodzenia pracy (...); – kwota płacona za usługi bądź za dobra wnoszone przez członków powinna stanowić ponad 50% całości kosztów usług, kosztów towarów bądź surowców kupowanych lub wnoszonych”*. Spółdzielnie rolnicze, rybackie i ich konsorcja generalnie uznawane są za spółdzielnie o „przeważających cechach wzajemnościowych”, ponieważ ilość bądź wartość produktów wnoszonych przez członków jest większa niż 50% ilości bądź wartości całości skupowanych produktów. W takich przypadkach tylko 20% zysku poddane jest opodatkowaniu

IRES (podatek dochodowy spółek), minimalna obowiązkowa rezerwa (kapitał zasobowy) – 30% – jest zwolniona z opodatkowania, 3% przeznaczone na fundusze wzajemnościowe (promocji) jest zwolnione z opodatkowania, a pozostała kwota (47%) jest zwolniona z opodatkowania pod warunkiem, że jest przeznaczona na (nieobowiązkowe) niepodzielne rezerwy. Ponadto spółdzielnie rolnicze mają prawo, jak wszystkie przedsiębiorstwa rolne, do obniżonej stawki podatku lokalnego IRAP.

Tabela nr 1. Podstawowe dane ekonomiczno-finansowe jednostek spółdzielczych z uwzględnieniem ich branżowości (dane w tys. zł, w cenach bieżących) za 2014 rok

Nazwa branży spółdzielczej	Liczba jednostek		Przychody z całokształtu działalności	Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności	Wynik finansowy brutto	Podatek dochodowy	Wynik finansowy netto	Aktywa trwałe	Aktywa obrotowe
	objętych analizą	czynnych w branży wg KRS*1							
Razem	3899	9510	70 044 865,00	67 990 030,00	2 057 049,00	563 159,00	1 493 889,00	210 975 109,00	
Banki spółdzielcze	565	569	6 882 000,00	5 889 000,00	993 000,00	232 000,00	761 000,00	104 762 000,00	
SKOK	50	56	3 637 766,00	4 370 286,00	- 732 539,00	36 360,00	- 768 900,00	9 577 134,00	6 869 886,00
Spółdzielnie Mieszkaniowe	1001	3680	19 199 681,00	18 298 244,00	901 985,00	178 605,00	723 380,00	61 159 572,00	10 249 388,00
Spółdzielnie Mleczarskie	117	140	19 557 816,00	19 442 999,00	115 095,00	38 131,00	76 964,00	3 076 310,00	3 905 384,00
PSS "Społem"	280	316	6 579 320,00	6 522 959,00	56 278,00	15 545,00	40 733,00	1 688 178,00	862 752,00
Spółdzielnie "Samopomoc Chłopska"	851	1152	6 289 410,00	6 287 201,00	2 545,00	10 833,00	- 8 288,00	1 098 619,00	814 077,00
Spółdzielnie Pracy i Usług i Spółdzielnie Budowlane	326	566	2 555 433,00	2 411 648,00	143 828,00	31 967,00	111 861,00	833 102,00	998 306,00
Rolnicze Spółdzielnie Produkcyjne	343	685	2 159 142,00	1 643 576,00	516 522,00	3 155,00	513 367,00	1 857 161,00	1 456 109,00
Spółdzielnie Inwalidów i Niewidomych	175	175	1 759 594,00	1 733 615,00	26 011,00	9 187,00	16 824,00	486 430,00	680 835,00
Spółdzielnie Kółek Rolniczych	124	508	691 687,00	684 535,00	7 271,00	1 834,00	5 437,00	114 064,00	143 583,00
Spółdzielnie Ogrodniczo-Pszczelarskie	21	52	202 586,00	198 235,00	4 351,00	1 145,00	3 206,00	71 676,00	55 854,00
Spółdzielnie Grupy Producentów Rolnych	12	465	449 440,00	444 894,00	4 546,00	886,00	3 660,00	94 986,00	58 795,00
Spółdzielnie Socjalne	27	988	39 478,00	38 789,00	693,00	157,00	536,00	22 503,00	4 442,00
Spółdzielnie Rzemieślnicze	7	134	41 512,00	24 049,00	17 463,00	3 354,00	14 109,00	5 783,00	28 178,00
Spółdzielnie "Cepelia"	#	7	#	#	#	#	#	#	#
Inne	#	17	#	#	#	#	#	#	#

*1 Dane z bazy Krajowej Rady Spółdzielczej na dzień 31.12.2014 r.

*2 Wyliczenia na podstawie danych KRS

**Raport z konsultacji publicznych projektu ustawy o spółdzielniach rolników
(§ 51 Regulaminu pracy Rady Ministrów)**

I. Omówienie wyników przeprowadzonych konsultacji publicznych i opiniowania

W ramach konsultacji publicznych i opiniowania projekt ustawy został przesłany do ponad 100 podmiotów społecznych, m.in. do: ZZR „Samoobrona”, Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” Komisji Krajowej, Krajowego Związku Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych, NSZZ RI „Solidarność”, Związku Zawodowego Rolników „Ojczyzna”, Związku Zawodowego Centrum Narodowe Młodych Rolników, Związku Zawodowego Pracowników Rolnictwa w RP, Związku Zawodowego Rolnictwa i Obszarów Wiejskich „REGIONY”, Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych, Sekretariatu Rolnictwa Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”, Sekretariatu Przemysłu Spożywczego NSZZ „Solidarność”, NSZZ Solidarność’80, Business Centre Club, Federacji Związków Pracodawców-Dzierżawców i Właścicieli Rolnych, Stowarzyszenia Dzierżawców i Właścicieli Rolnych RP, Forum Związków Zawodowych, Krajowej Rady Spółdzielczej, Krajowego Związku Rewizyjnego Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych, Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych Rolników i Organizacji Rolniczych, Konfederacji Lewiatan, Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej, Związku Rzemiosła Polskiego, Związku Zawodowego Rolników Rzeczypospolitej „SOLIDARNI”, Polskiego Związku Pracodawców - Usługodawców Rolnych, Związku Zawodowego Wsi i Rolnictwa „Solidarność Wiejska”, Ogólnopolskiej Społecznej Organizacji Chłopskiej „Wici”, Polskiego Związku Zawodowego Rolników, Krajowej Rady Izb Rolniczych, Związku Przedsiębiorców i Pracodawców.

Projektowana ustawa została przesłana również m.in. do: Federacji Branżowych Związków Producentów Rolnych, Federacji Gospodarki Żywnościowej RP, Krajowego Zrzeszenia Producentów Rzepaku i Roślin Białkowych, Krajowego Związku Producentów Nasion Ogrodniczych i Materiału Szkółkarskiego, Polskiego Związku Producentów Kukurydzy, Polskiego Związku Producentów Ziemniaków i Nasion Rolniczych, Stowarzyszenia Polski Ziemniak, Zrzeszenia Plantatorów i Producentów Ziemniaków w Luboniu, Krajowego Związku Stowarzyszeń Producentów Ziemniaków Skrobiowych w Polsce, Stowarzyszenia Producentów Ziemniaków Skrobiowych przy PPZ S.A. w Niechlowie, Zrzeszenia Producentów Ziemniaka w Pile, Stowarzyszenia Producentów Ziemniaka Skrobiowego przy PPZ Trzemeszno, Zachodniopomorskiego Stowarzyszenia Producentów Ziemniaków "Plantator" przy PPZ "Nowamyl" S.A z siedzibą w Łobzie, Stowarzyszenia Polska Unia Producentów Produktów Rolnych, Krajowego Związku Plantatorów Roślin Okopowych, Polskiego Związku Producentów Roślin Zbożowych, Krajowej Federacji Producentów Zbóż, Krajowego Związku Plantatorów Buraka Cukrowego, Polskiej Izby Lnu i Konopi, Krajowego Związku Plantatorów Chmielu, Polskiego Związku Producentów Chmielu, Związku Polskich Plantatorów Chmielu, Krajowego Związku Plantatorów Tytoniu, Polskiego Związku Plantatorów Tytoniu, Związku Plantatorów Tytoniu, Związku Plantatorów Tytoniu w Lublinie, Polskiego Komitetu Zielarskiego, Gdańskiego Związku Hodowców Zwierząt Futerkowych, Polskiego Związku Hodowców i Producentów Zwierząt Futerkowych, Polskiego Związku Hodowców Koni, Regionalnego Związku Hodowców Owiec i Kóz w Opolu, Polskiego Związku Owczarskiego, Polskiego Związku Pszczelarskiego, Stowarzyszenia Pszczelarzy Zawodowych, Stowarzyszenia Pszczelarzy Polskich „Polanka”, Krajowego Związku Spółdzielni Mleczarskich – Związku Rewizyjnego, Polskiego Związku Rolników Ekologicznych, Polskiego Towarzystwa Rolników Ekologicznych, Stowarzyszenia Producentów Żywności Metodami Ekologicznymi Ekoland, Polskiego Klubu Ekologicznego Zarząd Główny, Stowarzyszenia „Polska Ekologia”, Związku Zawodowego Rolników Ekologicznych „EKOROLNIK”, Związku Zawodowego Rolników

Ekologicznych Św. Franciszka z Asyżu, Polskiego Zrzeszenia Producentów Bydła Mięsnego, Polskiego Związku Hodowców i Producentów Bydła Mięsnego, Unii Producentów i Pracodawców Przemysłu Mięsnego, Związku „Polskie Mięso”, Polskiego Związku Hodowców i Producentów Trzody Chlewnej „POLSUS”, Polskiej Federacji Producentów Żywności, Polskiej Federacji Hodowców Bydła i Producentów Mleka, Związku Prywatnych Przetwórców Mleka, Przewodniczącego Rady Rolnictwa Ekologicznego i Sprzedaży Bezpośredniej – Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, Regionalnego Związku Spółdzielni Produkcji Rolnej w Rzeszowie, Spółdzielni Grup Producentów Rzepaku i Zbóż „Polski Rzepak i Zboża” oraz Krajowego Związku Grup Producentów Rolnych – Izby Gospodarczej.

Uwagi i postulaty do projektu ustawy w ramach konsultacji publicznych zgłosiły następujące organizacje:

- 1) Krajowa Rada Spółdzielcza,
- 2) Krajowy Związek Rewizyjny Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych,
- 3) Regionalny Związek Spółdzielni Produkcji Rolnej w Rzeszowie,
- 4) Związek Rewizyjny Spółdzielczości Rolniczej,
- 5) Krajowa Rada Izb Rolniczych,
- 6) Izba Rolnicza w Opolu,
- 7) Krajowy Związek Grup Producentów Owoców i Warzyw,
- 8) Business Centre Club.

Uwagi szczególne Krajowej Rady Spółdzielczej

1. W art. 6 dopisać jako § 6: o następującej treści: „Spółdzielnia rolników może także świadczyć usługi dla osób fizycznych i prawnych oraz innych podmiotów, nie będących członkami spółdzielni, o ile nie stoi to w sprzeczności z pozostałymi warunkami określonymi w ustawie.”

Stanowisko MRiRW

Zgłoszony postulat nie został uwzględniony, gdyż proponowany zapis stałby w sprzeczności z art. 6 ust. 1 i 2 projektu ustawy (dotychczasowym art. 6 §1 i 2 projektu). W art. 6 ust. 1 wskazano bowiem, że nadrzędnym celem powoływania do życia spółdzielni rolników jest odpowiednie planowanie i koncentracja podaży produktu bądź grupy produktów, ze względu na które została założona spółdzielnia, a z drugiej strony optymalizacja kosztów poprzez koncentrację popytu na środki do prowadzonej produkcji. Jednocześnie w art. 6 ust. 2 określono zakres działalności fakultatywnej, która jest dopełnieniem realizacji idei funkcjonowania spółdzielni rolników, jaką jest przede wszystkim stworzenie warunków do uzyskania jak największej wartości dodanej z prowadzonej produkcji rolnej w obrębie członków spółdzielni. Tak sprecyzowane podejście, wynika z potrzeby skoncentrowania się nad wspieraniem wszelkich działań związanych z wytwarzaniem określonego produktu lub grupy produktów, przy jednoczesnym stymulowaniu powstawania spółdzielni, które to będą mogły w rzeczywisty sposób sprostać wyzwaniom polskiego rolnictwa jakim jest rozdrobnienie agrarne i związane z tym duże rozproszenie podaży produktów rolnych oraz ograniczona konkurencyjność, szczególnie w warunkach jednolitego rynku UE. Dlatego też, rozszerzenie działalności spółdzielni rolników na świadczenie usług zewnętrznych wprowadziłoby możliwość prowadzenia pośredniej formy działalności odbiegającej od potrzeby tworzenia trwałych więzi wspólnego gospodarowania.

2. Poszczególne zapisy w projekcie szczegółowo rozpatrzeć pod względem ich zgodności z obowiązującą ustawą z dnia 16 września 1982 roku Prawo spółdzielcze. Wskazano na brak zgodności np. w art. 5 pkt 9, w którym mowa jest o podziale zysków, natomiast w Prawie spółdzielczym używane jest pojęcie „nadwyżki bilansowej” które ma tradycyjne zastosowanie w polskiej spółdzielczości.

Stanowisko MRiRW

Uwaga została uwzględniona.

Uwagi Krajowego Związku Rewizyjnego Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych

1. Zaproponowano dodanie wyrazu „oraz” po treści pkt 1 w art. 4 projektu, co miałyby nadać charakter uzupełniający dla członkostwa rolników, a nie alternatywny jak mogą sugerować propozycje zawarte w pkt 1 i 2 art. 4 projektu.

Stanowisko MRiRW

Propozycja dodania w art. 4, po pkt 1 wyrazu „oraz”, który to miałyby dookreślać zakres podmiotów mogących tworzyć spółdzielnię rolników należy zauważyć, że zgodnie z art. 7 ust. 1 (dotychczasowym art. 7 § 1) założycielami spółdzielni mogą być rolnicy, których liczba nie może być mniejsza od pięciu. Jednocześnie wspomniany art. 4 pkt 1 definiuje pojęcie „rolnika” jako podmiot, uprawniony do założenia spółdzielni. Natomiast art. 4 pkt 2 daje możliwość uzupełnienia spółdzielni rolników o członków - osoby fizyczne lub prawne niebędące rolnikami, prowadzące działalność w zakresie przechowywania, magazynowania, sortowania, pakowania lub przetwarzania produktów rolnych lub grup tych produktów. W związku z tym nie znajduje uzasadnienia propozycja zmiany zapisu w art. 4, gdyż powodowałoby to zobligowanie w każdym przypadku pięcioro członków założycieli spółdzielni do włączenia w swój poczet co najmniej jednej osoby określonej w art. 4 pkt 2.

2. W art. 5 w pkt 9 słowo „zysków” zastąpić słowami „nadwyżka bezpośrednia”

Stanowisko MRiRW

Postulat został uwzględniony.

3. W art. 6 przeanalizowanie § 4 w kontekście przepisów w § 2 pkt 3 i 6, które zaliczają do przedmiotów działalności spółdzielni rolników świadczenie usług na rzecz swoich członków. To budzi wątpliwości objęcia jednej z tych działalności (tj. § 2 pkt 6) górnym limitem przychodów na równi z działalnością społeczną i oświatowo – kulturalną spółdzielni.

Stanowisko MRiRW

Projektowany przepis odnosi się do łącznych przychodów uzyskiwanych z działalności o której mowa w art. 6 ust. 2 pkt 6 oraz ust. 3 (dotychczasowy art. 6 § 2 pkt 6 oraz ust 3). W związku z tym zaproponowane 25% daje elastyczność w podejmowaniu decyzji odnośnie do tego jaka część przychodu spółdzielni będzie pochodziła z prowadzenia działalności usługowej na rzecz swoich członków, a jaka z działalności społecznej i oświatowo-kulturalnej. Ponadto należy zauważyć, że art. 6 ust. 2 pkt 3 odnosi się do możliwości świadczenia usług na rzecz członków spółdzielni będących rolnikami w zakresie wytwarzanych przez nich produktów lub grup produktów, co nie jest wliczane w limit 25% o którym mowa w art. 6 ust. 4, jak również nie podlega innym obostrzeniom.

4. Należy dokonać zmiany brzmienia art. 7 § 4 odnoszącego się do ustalania głosów na walnym zgromadzeniu spółdzielni rolników, której członkami są wyłącznie osoby prawne. Zaproponowano by zakończyć przepis na słowach „20% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu”, a pozostałą treść skreślić. Takie brzmienie przepisu jest wyjątkowo niezrozumiałe i trudno wykonalne w praktyce.

Stanowisko MRiRW

Przedstawiona propozycja ma na celu wykluczenie możliwości zaburzenia demokratycznego rozkładu głosów oraz nadużywania władzy przez członków spółdzielni rolników w zakresie zarządzania działalnością spółdzielni i jej funkcjonowaniem z uwagi na powiązania pośrednie (np. kapitałowe,

personalne) podmiotów zrzeszonych w takim podmiocie. W związku z tym zasadne jest doprecyzowanie przepisów w zaproponowanym kształcie, tak by dochować przejrzystości na wszystkich poziomach własności głosów członków kontrolowanych podmiotów

5. Należy dokonać zmiany brzmienia art. 8 projektu wskazując na wątpliwości co do zgodności brzmienia przepisu z podstawową zasadą przyjętą w Prawie spółdzielczym, tj. równości praw i obowiązków członków spółdzielni.

Stanowisko MRiRW

Głównym celem projektowanych przepisów zgodnie z art. 6 ust. 1 (dotychczasowy art. 6 § 1) jest umożliwienie prowadzenia działalności gospodarczej „w imieniu i na rzecz” członków spółdzielni, którzy są rolnikami. Projekt ten w sposób horyzontalny reguluje kwestie związane ze wzmacnianiem roli spółdzielni w rolnictwie i jest odpowiedzią na potrzeby i oczekiwania rolników dotyczące wsparcia w zrzeszaniu się w spółdzielnie oraz ich funkcjonowania w takich podmiotach. Ponadto art. 4 ust. 1 pkt 2 projektu (dotychczasowy art. 4 pkt 2), umożliwia przyjęcie w poczet członków podmiotu niebędącego rolnikiem. Jest to również propozycja wychodząca naprzeciw oczekiwaniom środowiska rolniczego, które wskazuje na konieczność pionowej integracji sektora, w tym skracanie łańcucha dostaw. Możliwość ta będzie miała zastosowanie w przypadku spółdzielni rolników, która np. zainteresowana byłaby prowadzeniem działalności w zakresie przetwarzania produktów lub grup produktów wyprodukowanych przez jej członków będących rolnikami (art. 6 ust. 2 projektowanych regulacji) a nie posiadałaby własnej infrastruktury umożliwiającej prowadzenie takiej działalności. Taki podmiot będzie zrzeszał oba rodzaje podmiotów operujących na rynku, przy jednoczesnym, odpowiednim wsparciu rolników, określonym w tym artykule.

6. Zwrócono się o wyjaśnienie czy opisana w art. 9 możliwość tworzenia przez spółdzielnie rolników swoich związków odnosi się do możliwości tworzenia związków rewizyjnych i gospodarczych przewidzianych w art. 240 i 243 Prawa spółdzielczego. Jednocześnie zwrócono się o interpretację przepisów art. 14 i 15 dotyczących obowiązków związków rewizyjnych w zakresie przeprowadzania lustracji w spółdzielniach rolników oraz możliwości podjęcia uchwały o postawieniu tych spółdzielni w stan likwidacji.

Stanowisko MRiRW

Projekt ustawy w sposób kompleksowy reguluje zagadnienia odnośnie do spółdzielczości w rolnictwie, dlatego też zasadnym jest, by również zachować spójność nazewnictwa w odniesieniu do podmiotów tworzonych na podstawie art. 9 ust. 1. Przedmiotowy przepis wskazuje, że związek spółdzielni rolników jest kolejnym poziomem integracji producentów rolnych, mającym na celu prowadzenie działalności w imieniu i na rzecz swoich członków w zakresie, o którym mowa w art. 6 ust. 2 lub 3 projektu ustawy. Jednocześnie, na podstawie art. 3, w sprawach nieuregulowanych przepisami niniejszej ustawy stosuje się przepisy ustawy z dnia 16 września 1982 r - Prawo spółdzielcze (Dz. U. z 2016 r. poz. 21), gdzie na podstawie jej art. 240, spółdzielnia rolników może zakładać związki rewizyjne. To pozwala na stosowanie wprost przepisów prawa spółdzielczego, które odnoszą się do art. 14 i art. 15 tego projektu.

7. Zaproponowano uzupełnienie art. 11 o regulację umożliwiającą w razie zamiaru zbycia wkładu niepieniężnego, prawo pierwokupu tego udziału przez spółdzielnię. Ponadto wskazano na rozważenie, czy w zakresie regulacji dotyczących wkładów nie byłoby wystarczającym odwołanie się do art. 20 § 2 Prawa spółdzielczego.

Stanowisko MRiRW

Należy zaznaczyć, że w kwestiach związanych z możliwością wnoszenia przez członków spółdzielni rolników wkładów niepieniężnych zastosowanie ma art. 20 §2 Prawa spółdzielczego. Powyższe

wynika bowiem z brzmienia art. 3 projektowanej ustawy. Jednocześnie zasadne jest, aby członek spółdzielni rolników, jako właściciel wniesionego wkładu, mógł nim swobodnie rozporządzać, w tym także posiadać pełnię praw w podejmowaniu decyzji o wyborze kupującego w przypadku jego sprzedaży. Ponadto, mając na uwadze cykl produkcyjny w rolnictwie i ze względu na fakt, że działalność ta jest podstawą funkcjonowania spółdzielni rolników, termin na poinformowanie spółdzielni rolników o zamiarze zbycia wkładu niepieniężnego przez jej członka został określony na 12 miesięcy.

8. Zaproponowano aby w art. 12 § 1 i 2 zwrot „dochód ogólny” zmienić na „nadwyżka bilansowa”. Ponadto w art. 12 § 5 zaproponowano rezygnację z tworzenia odrębnego funduszu założycielskiego a tym samym utrzymanie odrębnego funduszu udziałowego oraz włącznie wpisowego do funduszu zasobowego, jak to ma miejsce w Prawie spółdzielczym.

Stanowisko MRiRW

Odnosnie zmiany nomenklatury w zakresie zmiany zwrotu „dochód ogólny” na „nadwyżka bilansowa” postulat został uwzględniony. Natomiast odnośnie rezygnacji z tworzenia funduszu założycielskiego,

to dokonano zmiany nazewnictwa funduszu z „założycielskiego” na „udziałowy” natomiast pozostawiono jego składowe, tj. wpłaty udziałów członkowskich oraz wpisowe. Zaproponowane nowe podejście do spółdzielni w rolnictwie daje także możliwość zrewidowania wewnętrznego kształtu tworzonego podmiotu gospodarczego. Holistyczność oddziaływania ustawy, przy jednoczesnym odzwierciedlaniu obecnych warunków gospodarowania wymagają także wprowadzenia odpowiednio dopasowanych rozwiązań w obszarze administrowania spółdzielnią. Ponadto, zaproponowany wykaz funduszy własnych, nie ogranicza zgodnie z art. 12 ust 12, (dotychczasowy art. 12 § 6) tworzenia innych funduszy, wynikających ze specyfikami działalności danego podmiotu. W związku z powyższym przedłożony postulat nie znajduje uzasadnienia.

9. Zrezygnowanie w art. 13 projektu z przepisu dotyczącego oprocentowania wpisowego, bowiem powinno być ono włączone do funduszu zasobowego spółdzielni i nie podlegać zwrotowi.

Stanowisko MRiRW

Zaproponowane nowe podejście do spółdzielni w rolnictwie daje możliwość zrewidowania wewnętrznego kształtu tworzonego podmiotu gospodarczego, w tym także wprowadzenia odpowiednio dopasowanych rozwiązań w obszarze administrowania spółdzielnią. Wobec powyższego, projektowane przepisy umożliwiają dokonanie zwrotu wpisowego (na powyższe wskazuje m.in. brzmienie art. 12 ust. 3-5 projektu) i jego oprocentowanie.

10. O przeniesienie do innego rozdziału przepisów art. 16 § 3 – 5 gdyż nie dotyczą one likwidacji. Ponadto w § 3 słowa „prawo do funduszu założycielskiego” zastąpić słowami „prawo do udziałów i wpisowego” oraz zrezygnować z przepisów § 4 i § 5.

Stanowisko MRiRW

Przepisy art. 16 § 3 – 5 zostały przeniesione do obecnego art. 12 ust. 3 - 5.

W zakresie zmiany zwrotu „prawo do funduszu założycielskiego” na „prawo do udziałów i wpisowego” należy wskazać, że projektowane przepisy zostały zmienione w taki sposób, iż w przypadku likwidacji spółdzielni majątek spółdzielni rolników pozostały po zwrocie wkładów i zaspokojeniu wierzycieli będzie podlegał podziałowi proporcjonalnie do posiadanych przez członków spółdzielni rolników udziałów.

Propozycja usunięcia § 4 i § 5 jest niezasadna bowiem, jak wskazano wyżej, wpisowe, jako część funduszu (obecnie funduszu udziałowego), podlega zwrotowi, a tym samym może również podlegać oprocentowaniu.

11. Usunięcie przepisów karnych zawartych w art. 17 projektu.

Stanowisko MRiRW

Zgodnie z § 78. 1. Załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie "Zasad techniki prawodawczej" (Dz.U. z 2016 r. poz. 283), w przepisie karnym sankcję karną grożącą za popełnienie czynu zabronionego określa się bez odsyłania do innych przepisów karnych.

12. Odstąpienie od zmiany art. 15 ust. 1 pkt 1 zd ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych przewidzianym w art. 20 projektu ustawy (i skorzystanie z dotychczasowego przepisu w art. 82 ustawy Prawo spółdzielcze) gdyż pozostają one w sprzeczności z art. 13 projektu, w którym określa się, że oprocentowanie udziałów i wpisowego pokrywa się z dochodu spółdzielni (a zatem nie może ono jednocześnie stanowić kosztów uzyskania przychodów). Wskazano również na brak przepisów odnośnie do oprocentowania wkładów pieniężnych. Dodatkowo postulowano o dodanie art. 20a o treści „art. 20a: w ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2012 r. poz. 361, z późn. zm.) w art. 21 w ust 1 dodaje się pkt 144 w brzmieniu: „144) przychody członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych i innych spółdzielni zajmujących się produkcją rolną oraz spółdzielni rolników, stanowiące ich udział w podziale nadwyżki bilansowej (dochodu ogólnego) spółdzielni”.

Stanowisko MRiRW

Odnosząc się do uwagi dotyczącej zmiany ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1888, z późn. zm.) w zakresie art. 15 ust. 1, należy wskazać, że proponowana zmiana została uwzględniona poprzez usunięcie projektowanego przepisu.

Odnosząc się natomiast do propozycji dodania nowego art. „20a” należy zauważyć, że projektowana ustawa w sposób horyzontalny reguluje kwestie związane z funkcjonowaniem spółdzielni w obszarze rolnictwa, natomiast nie odnosi się do przepisów obecnie regulujących chociażby funkcjonowanie rolniczych spółdzielni produkcyjnych.

13. Włączenie do projektu ustawy przepisów przejściowych, jakie były przewidziane w poselskim projekcie ustawy o spółdzielniach rolników – druk nr 612 z 12.01.2012 r.

Stanowisko MRiRW

Projektowane przepisy mają na celu w sposób kompleksowy regulować zasady i sposób funkcjonowania spółdzielczej formy gospodarowania w obszarze rolnictwa. Mając na uwadze wciąż bardzo wysokie rozdrobnienie polskiego rolnictwa a z drugiej strony dotychczasowy niski poziom zorganizowania się producentów rolnych, projektowane przepisy kierowane są do niezrzeszonych producentów rolnych (którzy stanowią około 98% ogółu producentów rolnych). Takie ukierunkowanie projektowanych przepisów powinno pozytywnie wpłynąć na konsolidację indywidualnych producentów rolnych i wzmocnić ich pozycję w łańcuchu żywnościowym. Uwzględniając powyższe, niniejsze przepisy nie uwzględniają możliwości bezpośredniego przekształcenia się obecnie funkcjonujących podmiotów na podstawie prawa spółdzielczego, a tym samym nie wymagają przepisów przejściowych w przedmiotowym zakresie.

Uwagi Regionalnego Związku Spółdzielni Produkcji Rolnej w Rzeszowie

1. Zaproponowano przereformowanie art. 6 § 2 pkt 6 w następujący sposób: „prowadzenie działalności usługowej na rzecz swoich członków – działalność podstawowa” oraz dołożenie pkt. 7 o następującej treści „Prowadzenie działalności usługowej na rzecz swoich członków – w pozostałych spółdzielniach” lub uszczegółowienie art. 6 pkt 3 i 6.

Stanowisko MRiRW

Proponowane zmiany nie zostały uwzględnione gdyż należy podkreślić, iż nadrzędnym celem powoływania do życia spółdzielni rolników, określonym w art. 6 ust. 1 projektu (dotychczasowy art. 6 § 1), jest prowadzenie działalności gospodarczej na rzecz członków będących rolnikami poprzez odpowiednie planowanie i koncentrację podaży produktu bądź grupy produktów, ze względu na które została założona spółdzielnia, a z drugiej strony optymalizacja kosztów poprzez koncentrację popytu na środki do prowadzonej produkcji. Natomiast przedstawiony w art. 6 ust. 2 projektu zakres działalności fakultatywnej jest dopełnieniem realizacji idei funkcjonowania spółdzielni rolników poprzez stworzenie warunków do uzyskania jak największej wartości dodanej z prowadzonej produkcji rolnej. Prezentowane podejście, dookreślające zakres działań fakultatywnych, wynika z potrzeby skoncentrowania się nad wsparciem wszelkich działań związanych z wytwarzaniem określonego produktu lub grupy produktów. Powyższe znajduje swoje odzwierciedlenie m.in. w brzmieniu art. 6 ust. 2 pkt 3 (dotychczasowy art. 6 § 2 pkt 3) projektowanych regulacji, zgodnie z którym spółdzielnia rolników może prowadzić działalność gospodarczą w zakresie świadczenia usług na rzecz członków będących rolnikami związanych z wytwarzaniem przez nich produktów lub grup produktów (ze względu na które spółdzielnia rolników została założona). Natomiast możliwa do realizacji działalność spółdzielni rolników, określona w art. 6 ust. 2 pkt 6 (dotychczasowy art. 6 § 2 pkt 6) projektu, dotyczy świadczenia usług na rzecz członków, niezwiązanych z wytwarzaniem przez nich określonego produktu lub grupy produktów. Dlatego też, projektowane przepisy nie ograniczają możliwości prowadzenia przez spółdzielnię rolników innej działalności usługowej na rzecz swoich członków niż ta związana z wytwarzaniem przez nich produktów lub grup produktów, ze względu na które spółdzielnia została założona, niemniej jednak działalność ta nie może być głównym celem jej funkcjonowania, gdyż takie podejście odbiegałoby od głównego założenia jakim jest budowanie silnych więzi kooperacji rolników w zakresie produktów rolnych, wytwarzanych w prowadzonych przez nich gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej, w tym koncentracji podaży, marketingu oraz działań optymalizujących koszty ich wyprodukowania i zwiększających dochodowość. Wobec powyższego, przychody z ww. działalności usługowej wraz z przychodami z działalności społecznej i oświatowo-kulturalnej na rzecz członków spółdzielni rolników i ich środowiska zostały ograniczone do 25% rocznych przychodów spółdzielni, zgodnie z art. 6 ust. 4 (dotychczasowy art. 6 § 4) projektu.

2. Propozycja zmiany tytułu projektu ustawy, ze względu na wielokrotne powtarzanie się słowa „rolników” w danej jednostce redakcyjnej.

Stanowisko MRiRW

Projektowane przepisy muszą gwarantować jasność interpretacyjną oraz precyzyjnie określać prawa i obowiązki podmiotów, które będą objęte przedmiotowymi regulacjami. Mając więc na uwadze konieczność zachowania przejrzystości legislacyjnej, zasadnym jest pozostawienie tytułu w niezmiennym kształcie.

3. Zastrzeżenie do brzmienia art. 8, gdyż takie brzmienie przepisu może być niezgodne z prawem spółdzielczym gdyż wyróżnia się dwie kategorie członków z różnymi prawami. Ponadto może to zmniejszyć chęć przystępowania do spółdzielni podmiotów takich jak

przetwórnice, których przedstawiciele nie będą mogli zasiadać w organach samorządowych spółdzielni.

Stanowisko MRiRW

Głównym celem projektowanych przepisów, zgodnie z art. 6 ust. 1 (dotychczasowy art. 6 § 1), jest prowadzenie działalności gospodarczej na rzecz członków spółdzielni, którzy są rolnikami. Projekt ten w sposób horyzontalny reguluje kwestie związane ze wzmocnieniem roli spółdzielni w rolnictwie i jest odpowiedzią na potrzeby i oczekiwania rolników dotyczące wsparcia w zrzeszaniu się w spółdzielnie oraz ich funkcjonowania w takich podmiotach. Tym samym spółdzielnię rolników należy postrzegać jako podmiot reprezentujący interesy producentów rolnych, który „w ich imieniu i na ich rzecz” prowadzi działalność. Jednocześnie należy zwrócić uwagę, że zgodnie z art. 46 §1 pkt 2 ustawy Prawo spółdzielcze, do zakresu działania rady nadzorczej należy nadzór i kontrola działalności spółdzielni poprzez m.in. dokonywanie okresowych ocen wykonania przez spółdzielnię jej zadań gospodarczych, ze szczególnym uwzględnieniem przestrzegania przez spółdzielnię praw jej członków, przeprowadzanie kontroli nad sposobem załatwiania przez zarząd wniosków organów spółdzielni i jej członków czy też rozpatrywanie skarg na działalność zarządu. Ponadto, zgodnie z art. 50 §1 ww. ustawy, statut spółdzielni może stanowić, że rada nadzorcza ma prawo zawiesić w czynnościach członka zarządu wybieranego przez walne zgromadzenie, o ile jego działalność jest sprzeczna z przepisami prawa lub statutu. Wobec powyższego z uwagi na fakt, że rada nadzorcza stanowi organ kontrolny działalności spółdzielni oraz zarządu wskazane jest, aby w jej skład wchodził członek spółdzielni będący rolnikiem, w celu zapewnienia rolniczego charakteru tego podmiotu i dbałości o interesy rolników.

4. Doprecyzowania wymaga art. 6 § 5 w kontekście przynależności rolników do grup producentów rolnych i organizacji producentów rolnych.

Stanowisko MRiRW

Należy wskazać, że spółdzielnia jest podmiotem gospodarczym, który nabywa osobowość prawną z chwilą wpisania jej do Krajowego Rejestru Sądowego i od tego momentu może rozpocząć prowadzenie działalności we wskazanym w statucie zakresie. Grupa producentów rolnych nie może funkcjonować jako odrębny, samodzielny podmiot zanim nie rozpocznie działalności w jednej z dopuszczalnych przepisami form prawnych np. jako spółka z ograniczoną odpowiedzialnością – zatem status grupy producentów rolnych jest to specjalny status, jaki może uzyskać podmiot, który funkcjonuje już na rynku i prowadzi działalność jako przedsiębiorca posiadający osobowość prawną (np. zrzeszenie, stowarzyszenie, spółka z ograniczoną odpowiedzialnością). Podmiot taki uzyskuje status grupy producentów rolnych dopiero na mocy decyzji Dyrektora Oddziału Terenowego Agencji Rynku Rolnego właściwego ze względu na siedzibę grupy. Ponadto, w odróżnieniu od podmiotu posiadającego status grupy producentów rolnych, spółdzielnie rolników charakteryzuje inny krąg podmiotów uprawnionych do członkostwa. Jednocześnie, zgodnie z projektowanymi przepisami, spółdzielnie rolników nie mają obowiązku osiągnięcia minimalnej rocznej wielkości produkcji towarowej, do czego zobligowane są grupy producentów rolnych. Mając na uwadze powyższe, proponowana uwaga nie została uwzględniona.

5. W art. 12 i pozostałych należy doprecyzować co to jest dochód ogólny, który powinien być nazwany nadwyżką bilansową podlegającą podziałowi. Ponadto niezasadnym jest tworzenie funduszu założycielskiego złożonego z wpisowego i udziałów. W projekcie ustawy powinny znaleźć się również zapisy dotyczące wkładów pieniężnych.

Stanowisko MRiRW

Uwaga dotycząca „dochodu ogólnego” została uwzględniona poprzez zmianę redakcji na „nadwyżkę bilansową”. W odniesieniu do wątpliwości dotyczącej powołania funduszu założycielskiego spółdzielni, to dokonano zmiany nazewnictwa funduszu z „założycielskiego” na „udziałowy” natomiast pozostawiono jego składowe, tj. wpłaty udziałów członkowskich oraz wpisowe. Wynika to z faktu, że zaproponowane nowe podejście do spółdzielni w rolnictwie daje także możliwość zrewidowania wewnętrznego kształtu tworzonego podmiotu gospodarczego. Holistyczność oddziaływania ustawy, przy jednoczesnym odzwierciedlaniu obecnych warunków gospodarowania wymagają także wprowadzenia odpowiednio dopasowanych rozwiązań w obszarze administrowania spółdzielnią. Ponadto należy mieć na uwadze, że obecny projekt ustawy przewiduje możliwość zwrotu wpisowego. W odniesieniu do uwagi wskazującej na brak przepisów regulujących kwestie wkładów pieniężnych należy wskazać, że w przedmiotowym zakresie mają zastosowanie przepisy ustawy Prawo spółdzielcze, które mają bezpośrednie zastosowanie zgodnie z art. 3 projektu.

6. W art. 13 w drugim wersie skreślić „wpisowego” a zastąpić „wkładów pieniężnych”.

Stanowisko MRiRW

Propozycja nie została uwzględniona ze względu na fakt, że wpisowe zgodnie z niniejszym projektem może zostać, za zgodą walnego zgromadzenia, oprocentowane środkami z części nadwyżki bilansowej. Natomiast wkłady pieniężne nie są regulowane niniejszym projektem ustawy.

7. W art. 15 § 1 pkt 3 należy zastosować art. 115 ustawy Prawo spółdzielcze.

Stanowisko MRiRW

Uwaga nie została uwzględniona gdyż należy zauważyć, że art. 115 ustawy Prawo spółdzielcze odnosi się do sytuacji, gdy spółdzielnia od momentu zarejestrowania, w ciągu roku, nie rozpoczęła działalności gospodarczej, czyli w ogóle nie wykazała swojej aktywności. Natomiast art. 15 ust 1 pkt 3 (dotychczasowy art. 15 § 1 pkt 3) projektu odnosi się do sytuacji w której to spółdzielnia prowadziła działalność a dopiero w ostatnim czasie, tj. od co najmniej jednego roku, takiej działalności nie prowadzi. Ponadto przepis art. 15 ust. 1 (dotychczasowy art. 15 § 1) mówi o podjęciu uchwały o postawieniu spółdzielni rolników w stan likwidacji przez związek rewizyjny lub Krajową Radę Spółdzielczą, natomiast nie odnosi się do wykreślenia z Krajowego Rejestru Sądowego.

Uwagi Związku Rewizyjnego Spółdzielczości Rolniczej

1. W art. 12 odpis na fundusz rezerw niepodzielnych w wysokości 20% dochodu ogólnego jest propozycją zbyt wysoką w stosunku do funduszu zasobowego. W art. 12 § 5 fundusz założycielski powinien odpowiadać funduszowi udziałowemu. Ponadto w art. 12 § 8 zaznaczono, że fundusz wzajemnościowy stanowi koszt uzyskania przychodu, jest to rozwiązanie dyskusyjne gdyż odpis z dochodu ogólnego po odliczeniu podatku dochodowego od osób prawnych nie stanowi kosztu.

Stanowisko MRiRW

Uwaga odnośnie brzmienia art. 12 ust. 2 pkt 6 (dotychczasowy art. 12 § 5 pkt 3) dotycząca wysokości odpisu na fundusz rezerw niepodzielnych została uwzględniona. Odnosząc się do propozycji zrównania zakresu definicji funduszu założycielskiego z definicją funduszu udziałowego, określonego w art. 78 §1 pkt 1 ustawy Prawo spółdzielcze, to dokonano zmiany nazewnictwa funduszu z „założycielskiego” na „udziałowy” natomiast pozostawiono jego składowe, tj. wpłaty udziałów członkowskich oraz wpisowe. Wynika to z faktu, że zaproponowany projekt ustawy wprowadza nową formę prawną - organizacyjną, która kompleksowo reguluje funkcjonowanie spółdzielni w sektorze rolnym, w tym wprowadza odpowiednio dopasowany wykaz funduszy własnych oraz możliwość

dokonania zwrotu wpisowego (na powyższe wskazuje m.in. brzmienie art. 12 ust. 3-5 projektu) i jego oprocentowanie. Natomiast uwaga dotycząca art. 12 § 8 została przyjęta poprzez usunięcie projektowanego przepisu.

2. Zbyt restrykcyjny zapis w art. 16 § 5 o wyłączeniu prawa do funduszu założycielskiego wykluczonego członka.

Stanowisko MRiRW

Proponowany przepis odnosi się do możliwości wyłączenia prawa do funduszu założycielskiego (obecnie funduszu udziałowego) w przypadku wykluczenia członka, jeśli będzie przewidywał to statut spółdzielni. Tak więc, to założycie spółdzielni będą decydować o poziomie szczegółowości praw i obowiązków do jakich zobligowani są jej członkowie. Jednocześnie należy wskazać, że przedmiotowy przepis został przeniesiony do art. 12 ust. 3 projektu ustawy.

3. W art. 20 przewiduje się, że kosztem uzyskania przychodów są odsetki m.in. od wpisowego. Oprocentowany może być udział lub wkład pieniężny a nie wpisowe, które nie podlega zwrotowi i jest księgowane na zwiększenie funduszu zasobowego.

Stanowisko MRiRW

Zgłoszona uwaga dotycząca zmiany art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1888, z późn. zm.) została uwzględniona poprzez usunięcie projektowanego przepisu.

Jednocześnie należy zaznaczyć, że zaproponowane nowe podejście do spółdzielni w rolnictwie daje możliwość zrewidowania wewnętrznego kształtu tworzonego podmiotu gospodarczego, w tym także wprowadzenia odpowiednio dopasowanych rozwiązań w obszarze administrowania spółdzielnią. Wobec powyższego, projektowane przepisy umożliwiają dokonanie zwrotu wpisowego (na powyższe wskazuje m.in. brzmienie art. 12 ust. 3-5 projektu) i jego oprocentowanie.

4. Ulgi podatkowe, które są proponowane dla spółdzielni rolników powinny obejmować także spółdzielnie produkcji rolnej, działające w oparciu o aktualne prawo spółdzielcze.

Stanowisko MRiRW

Projektowane przepisy mają na celu w sposób kompleksowy regulować zasady i sposób funkcjonowania spółdzielczej formy gospodarowania w obszarze rolnictwa. Mając na uwadze wciąż bardzo wysokie rozdrobnienie polskiego rolnictwa, a z drugiej strony dotychczasowy niski poziom zorganizowania się producentów rolnych, projektowane przepisy kierowane są do niezrzeszonych producentów rolnych (którzy stanowią około 98% ogółu producentów rolnych). Takie ukierunkowanie projektowanych przepisów powinno pozytywnie wpłynąć na konsolidację indywidualnych producentów rolnych i wzmocnić ich pozycję w łańcuchu żywnościowym. Uwzględniając powyższe, niniejsze przepisy nie uwzględniają możliwości bezpośredniego przekształcenia się w spółdzielnie rolników podmiotów, funkcjonujących obecnie na podstawie ustawy Prawo Spółdzielcze.

Uwagi Krajowej Rady Izb Rolniczych

1. W art. 6 § 1 pkt 1 niewystarczające jest aby przedmiotem działalności spółdzielni rolników było wyłącznie planowanie przez nich produkcji produktów lub grup produktów i dostosowywanie jej do warunków rynkowych ze szczególnym uwzględnieniem jej ilości i jakości. W § 2 należy słowo "oprócz" zastąpić zwrotem „w celu”.

Stanowisko MRiRW

Działalność określona w art. 6 ust. 1 pkt 1 (dotychczasowy art. 6 § 1 pkt 1) projektu ustawy, odnosząca się do planowania przez członków spółdzielni rolników będących rolnikami produkcji produktów lub grup produktów oraz dostosowania jej do warunków rynkowych ze szczególnym uwzględnieniem jej ilości i jakości, jest jedynie częścią zakresu działalności realizowanej przez spółdzielnię rolników. Kolejne, równorzędne elementy zostały wskazane w art. 6 ust. 1 pkt 2 i 3 (dotychczasowy art. 6 § 1 pkt 2 i 3), które odnoszą się odpowiednio do koncentracji podaży oraz organizowania sprzedaży, jak również koncentracji popytu oraz organizowania zakupu niezbędnych rolnikom środków do produkcji. Ponadto, wyrażona wątpliwość co do brzmienia art. 6 ust. 2 (dotychczasowy art. 6 §2) i zaproponowana zmiana zwrotu „oprócz” na zwrot „w celu” nie znajduje uzasadnienia ze względu na fakt, że przedmiot działalności spółdzielni rolników określony w tym paragrafie jest fakultatywny w relacji do działalności ujętej w art. 6 ust. 1 (dotychczasowy art. 6 §1). Tym samym projektowane przepisy art. 6 ust. 1 należy stosować łącznie jako zakres obligatoryjny, natomiast regulacje art. 6 ust. 2 jako uzupełnienie, pozwalające na dobrowolne poszerzenie zakresu działalności spółdzielni rolników.

2. W art. 7 § 4 projektu wskazano, że spółdzielnia jest „dobrowolnym zrzeszeniem osób” – to jednocześnie nie może być zapisu ustawowego w art. 7 § 3, że „spółdzielnia rolników nie może odmówić przyjęcia w poczet członków rolnika, jeżeli spełnia on wymogi określone w statucie oraz warunki określone w ustawie”.

Stanowisko MRiRW

Treść przedmiotowego przepisu w znacznym zakresie koresponduje z brzmieniem art. 16a zdanie drugie ustawy Prawo spółdzielcze, zgodnie z którym spółdzielnia nie może odmówić przyjęcia w poczet członków spadkobierców dziedziczących udziały, jeżeli odpowiadają oni wymogom określonym w statucie. Ponadto należy wskazać, że warunki jakie musi spełnić rolnik chcący przystąpić do spółdzielni rolników zostały określone m.in. w art. 4 projektu ustawy. Jednocześnie, jak stanowi proponowany art. 5 projektu, statut spółdzielni rolników powinien zawierać m.in. zasady, warunki oraz tryb przyjmowania do spółdzielni rolników członków będących rolnikami, rodzaj i zakres odpowiedzialności członków, a także sankcje wobec członka spółdzielni rolników, który nie wypełnia nałożonych na niego obowiązków statutowych lub nie spełnia wymogów określonych w ustawie, w tym przyczyny wykluczenia go ze spółdzielni rolników w przypadku, gdy z jego winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa dalsze pozostawanie w spółdzielni rolników nie da się pogodzić z postanowieniami statutu lub dobrymi obyczajami. Wobec powyższego, opracowanie samego statutu spółdzielni rolników pozwoli na doprecyzowanie zasad członkostwa oraz umożliwi spółdzielni stosowanie sankcji wobec tych członków, którzy nie spełniają nałożonych na nich obowiązków oraz których działania naruszają postanowienia statutu.

3. W art. 10 § 6 umowa przenosząca własność udziałów jeśli nie dotyczy członków rodziny, powinna być zawarta tylko i wyłącznie w formie aktu notarialnego.

Stanowisko MRiRW

W polskim systemie prawnym granice swobody kształtowania umów wyznacza art. 353¹ ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz. U. 2016 r. poz. 380, z późn. zm.) stanowiący, iż strony zawierające umowę mogą ułożyć stosunek prawny według swego uznania, byleby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się właściwości (naturze) stosunku, ustawie ani zasadom współżycia społecznego. Ograniczenia w swobodzie kształtowania umów mają na celu między innymi minimalizację zagrożenia wykorzystywania przez jedną ze stron pozycji dominującej lub

uprzywilejowanej wobec potencjalnego partnera, niemniej jednak ww. regulacje nie zastrzegają dla umowy sprzedaży żadnej szczególnej formy. Szczególnym rodzajem umowy, która powinna być zawarta w formie aktu notarialnego, jest umowa zobowiązująca do przeniesienia własności nieruchomości lub umowa przenosząca własność, która zostaje zawarta w celu wykonania istniejącego uprzednio zobowiązania do przeniesienia własności nieruchomości, co wynika wprost z art. 158 Kodeksu cywilnego. Jednocześnie należy zwrócić uwagę, że zaproponowana w art. 10 ust. 8 (dotychczasowy art. 10 § 6) projektu ustawy forma, w jakiej powinna być dokonana czynność prawna obejmująca przeniesienie własności udziałów, funkcjonuje powszechnie w polskim systemie prawnym – w formie pisemnej z podpisami notarialnie poświadczonymi powinno być dokonane np. zbycie udziału, jego części lub ułamkowej części udziału oraz jego zastawienie (zgodnie z art. 180 § 1 ustawy z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych (Dz. U. z 2016 r. poz.1578 z późn. zm.) czy też zbycie lub wydzierżawienie przedsiębiorstwa albo ustanowienie na nim użytkownika (jak stanowi art. 751 § 1 Kodeksu cywilnego).

4. Przepisy art. 10 § 8 i § 9 są niezrozumiałe w odniesieniu do członka spółdzielni, który wystąpił z tej spółdzielni za wypowiedzeniem lub został wykreślony z powodu zaprzestania prowadzenia gospodarstwa rolnego, może przenieść swoje udziały na osobę nieodpłatnie. Jest to niezrozumiałe szczególnie wtedy gdy członek spółdzielni nie ma spadkobierców a np. nie będzie już w stanie prowadzić gospodarstwa rolnego.

Stanowisko MRiRW

Odnosząc się do wątpliwości dotyczących art. 10 ust. 10 (dotychczasowy art. 10 § 8) projektu należy zauważyć, że tak zaproponowane brzmienie nie zobowiązuje członka spółdzielni rolników, który wystąpił ze spółdzielni za wypowiedzeniem lub został wykreślony z powodu zaprzestania prowadzenia gospodarstwa rolnego, do nieodpłatnego przeniesienia posiadanych przez niego udziałów na osobę, która przejęła i prowadzi jego gospodarstwo rolne, a jedynie daje możliwość przeniesienia takich udziałów. Natomiast to, czy przeniesienie udziałów nastąpi odpłatnie czy nieodpłatnie nie jest regulowane niniejszym przepisem. Jednocześnie art. 10 ust. 11 (dotychczasowy art. 10 § 9) projektu wskazuje, iż ww. możliwości przeniesienia udziałów nie stosuje się w przypadku, w którym przeniesienie własności gospodarstwa rolnego nastąpiło w wyniku odpłatnego nabycia.

5. Zaproponowane w art. 12 § 5 pkt 3 i 4 narzucenie członkom spółdzielni obowiązku przekazania co najmniej 23% dochodu spółdzielni na fundusze, do których w razie jej rozwiązania utracą dostęp są wysoce niekorzystne. Mogą spowodować brak chęci przystąpienia do spółdzielni, zwłaszcza tych najmniejszych. Zaproponowano aby na fundusz zasobowy przekazać do 10% dochodu ogólnego według decyzji kompetentnego w tym zakresie organu spółdzielni, a nie jak proponuje się w projekcie nie mniej niż 10% dochodu ogólnego.

Stanowisko MRiRW

Uwaga dotycząca funduszu rezerw niepodzielnych została uwzględniona poprzez obniżenie dotychczas proponowanego poziomu przeznaczania nadwyżki bilansowej (dotychczasowo dochodu ogólnego) z co najmniej 20% do co najmniej 2%. W zakresie uwagi dotyczącej art. 12 ust. 2 pkt 2 (dotychczasowy art. 12 §5 pkt 2) projektu wskazującej by na fundusz zasobowy przekazywane było do 10% nadwyżki bilansowej według decyzji kompetentnego w tym zakresie organu spółdzielni, należy mieć na uwadze, że fundusz ten jest źródłem utrzymania płynności finansowej spółdzielni w przypadku wystąpienia strat bilansowych. Takie zabezpieczenie jest niezbędne ze względu na możliwość jego wykorzystania na pokrycie strat bilansowych spółdzielni rolników, jak również jest

gwarantem dającym poczucie stabilności funkcjonowania spółdzielni, co jest niewątpliwie ogromnym atutem w obecnych, ciągle zmieniających się warunkach prowadzenia działalności rolniczej.

6. Uwaga do art. 12 § 5 pkt 4 w kontekście § 8. Wskazano, że fundusz wzajemnościowy, który stanowi nie mniej niż 3% dochodu ogólnego a który ma się przeznaczać na rozwój i promocję rolników, ustanowiony na min. 3% jest zdecydowanie niewystarczający jeśli chodzi o rozwój. Jeśli chodzi o promocję to tak, ale taka spółdzielnia nie będzie się rozwijać jak 3% przeznaczone zostanie na rozwój i promocję.

Stanowisko MRiRW

Należy zauważyć, że obecne brzmienie przepisu daje możliwość przeznaczenia na fundusz wzajemnościowy nie mniej niż 3% nadwyżki bilansowej (dotychczasowo dochodu ogólnego). W związku z tym spółdzielnie, które będą chciały przekazać więcej niż 3%, będą miały taką możliwość. Będzie to indywidualna decyzja spółdzielni, pozwalająca na odpowiednie dopasowanie wielkości funduszu do istniejących potrzeb związanych z promocją i rozwojem spółdzielni rolników.

7. Zaproponowane brzmienie art. 16 § 1 jest dalece zniechęcające rolników indywidualnych do wstępowania i tworzenia spółdzielni rolników

Stanowisko MRiRW

W wyniku procesu uzgodnień wielkość funduszu rezerw niepodzielnych została obniżona z 20% do 2% środków pochodzących z nadwyżki bilansowej. Wskazać należy, że rozwiązanie polegające na tworzeniu przez spółdzielnie rolników funduszu rezerw niepodzielnych ma na celu zapewnienie instrumentu gwarantującego stabilność funkcjonowania spółdzielni rolników. Brak możliwości podziału między członków spółdzielni rolników środków zgromadzonych na funduszu, o którym mowa, powinien skutecznie powstrzymać przed podejmowaniem spontanicznych decyzji skutkujących np. likwidacją spółdzielni. W związku z powyższym uwaga nie została uwzględniona

8. Art. 17 § 2 pkt 5 wymaga uzupełnienia jak długą karę ograniczenia wolności ustawodawca miał na myśli biorąc pod uwagę przepis § 1, § 4 art. 17, czy § 3 art. 17.

Stanowisko MRiRW

Proponowane regulacje art. 17 są tożsame z przepisami zawartymi w art. 267b – 267d ustawy Prawo spółdzielcze. Niemniej jednak mając na uwadze § 78. 1. Załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie "Zasad techniki prawodawczej" (Dz.U. z 2016 r. poz. 283), w przepisie karnym sankcję karną grożącą za popełnienie czynu zabronionego określa się bez odsyłania do innych przepisów karnych. Mając to na uwadze nie jest możliwym zastosowanie odesłania do innego aktu prawnego.

Uwagi Izby Rolniczej w Opolu

1. Otwarta forma zrzeszania według dotychczasowego prawa spółdzielczego zniechęca rolników z uwagi na ewentualne przystąpienia do spółdzielni nowych niepożądanych osób. Jeśli tworzenie rolniczych spółdzielni ma być dla rolników biznesem nie może być mowy o tworzeniu biznesu z przypadkowymi osobami.

Stanowisko MRiRW

Odnosząc się do przedstawionych wątpliwości należy zauważyć, że art. 5 projektu ustawy odnosi się do statutu spółdzielni rolników, który to powinien zawierać m.in. zasady, warunki oraz tryb przyjmowania do spółdzielni rolników członków będących rolnikami, rodzaj i zakres odpowiedzialności członków, a także sankcje wobec członka spółdzielni rolników, który nie wypełnia

nałożonych na niego obowiązków statutowych lub nie spełnia wymogów określonych w ustawie, w tym przyczyny wykluczenia go ze spółdzielni rolników w przypadku, gdy z jego winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa dalsze pozostawanie w spółdzielni rolników nie da się pogodzić z postanowieniami statutu lub dobrymi obyczajami. Tym samym należy zauważyć, że projektowane przepisy, z jednej strony dają możliwość powszechnej realizacji idei wspólnej działalności, z drugiej natomiast, pozwalają na korzystanie z tej formy gospodarowania jedynie tym osobom, które spełniają określone wymogi i chcą realizować wyznaczone cele. Dzięki temu, proponowane regulacje ograniczają możliwość przynależności do spółdzielni rolników osób przypadkowych, mających inne intencje niż te ściśle określone.

2. Projektowane przepisy dające możliwość tworzenia spółdzielni rolników przez minimum pięciu rolników, jednak nie stwarzają nowych korzystniejszych warunków, ponieważ dotychczasowe prawo uwzględnia już taką możliwość.

Stanowisko MRiRW

W wyniku przeprowadzonych uzgodnień międzyresortowych i konsultacji publicznych a także dalszych prac i analiz w resorcie rolnictwa, dokonano zmiany przedmiotowych przepisów poprzez zwiększenie wymogu minimalnej liczby założycieli spółdzielni rolników oraz członków spółdzielni rolników z pięciu do dziesięciu osób. Takie podejście ma na celu zapewnienie trwałej konsolidacji producentów rolnych oraz powstawania stabilnych i silnych ekonomicznie podmiotów, które operując na rynku będą odpowiednim partnerem dla pozostałych uczestników łańcucha żywnościowego. Podmioty te dzięki właściwemu zorganizowaniu się również pod względem liczby członków, będą w stanie odpowiednio dostosować produkcję do wymagań odbiorcy pod względem jakości, ilości i asortymentu, a z drugiej ograniczać koszty produkcji wykorzystując efekt skali. Ponadto przedstawiona propozycja powinna ograniczyć możliwość tworzenia przypadkowych podmiotów, powołanych do życia jedynie w celu skorzystania z przewidzianych w projekcie ulg podatkowych. Jednocześnie zaznaczyć należy, że przedstawiona propozycja jest zbieżna z aktualnie obowiązującymi przepisami ustawy Prawo spółdzielcze.

3. Niezasadnym jest ograniczanie możliwości wykonywania usług na rzecz członków spółdzielni rolniczej do wysokości stanowiącej nie więcej niż 25% rocznych przychodów. Do zaakceptowania byłaby możliwość wykonywania usług zewnętrznych do wysokości 50% przychodów.

Stanowisko MRiRW

Proponowane brzmienie przepisu stałoby w sprzeczności z art. 6 ust. 1 i 2 (dotychczasowy art. 6 §1 i 2) projektu ustawy. W art. 6 ust. 1 (dotychczasowy art. 6 §1) wskazano bowiem, że nadrzędnym celem powoływania do życia spółdzielni rolników jest odpowiednie planowanie i koncentracja podaży produktu bądź grupy produktów, ze względu na które została założona spółdzielnia, a z drugiej strony optymalizacja kosztów poprzez koncentrację popytu na środki do prowadzonej produkcji. Jednocześnie w art. 6 ust. 2 (dotychczasowy art. 6 § 2) określono zakres działalności fakultatywnej, która jest dopełnieniem realizacji idei funkcjonowania spółdzielni rolników poprzez stworzenie warunków do uzyskania jak największej wartości dodanej z prowadzonej produkcji rolnej w obrębie członków spółdzielni. Tak sprecyzowane podejście, wynika z potrzeby skoncentrowania się nad wspieraniem wszelkich działań związanych z wytwarzaniem określonego produktu lub grupy produktów, przy jednoczesnym stymulowaniu powstawania spółdzielni, które to będą mogły w rzeczywisty sposób sprostać wyzwaniom polskiego rolnictwa jakim jest rozdrobnienie agrarne i związane z tym duże rozproszenie podaży produktów rolnych oraz ograniczona konkurencyjność, szczególnie w warunkach jednolitego rynku UE. Dlatego też, proponowana zmiana wprowadziłaby

możliwość prowadzenia *de facto* pośredniej formy działalności odbiegającej od potrzeby tworzenia trwałych więzi wspólnego gospodarowania.

4. Przyjęcie funduszu rezerw niepodzielnych w wysokości 20% nie daje gwarancji stabilności funkcjonowania spółdzielni rolników. Nie określono na jaki cel mogą być przeznaczone przedmiotowe środki. Samo zamrożenie środków, których nie można inwestować ani wykorzystywać na zabezpieczenie ewentualnych strat nie przyczyni się do rozwoju spółdzielni, a wręcz zniechęci rolników do tej inicjatywy.

Stanowisko MRiRW

Uwaga dotycząca funduszu rezerw niepodzielnych została uwzględniona poprzez obniżenie dotychczas proponowanego poziomu przeznaczania nadwyżki bilansowej (dotychczasowo dochodu ogólnego) z co najmniej 20% do co najmniej 2%. Jednocześnie projektowane regulacje uzupełniono o cele, na jakie mogą zostać przeznaczone środki zgromadzone w funduszu rezerw niepodzielnych (w tym m.in. na spłatę zobowiązań spółdzielni wobec wierzycieli).

5. Proponowany projekt jest w pewnej części tożsamy z dotychczasowym prawem spółdzielczym jednak w samych uszczegółowieniach stawia nowe spółdzielnie rolników w mniej korzystnej sytuacji rynkowej poprzez narzucanie ograniczeń w stosunku np. do byłych Gminnych Spółdzielni.

Stanowisko MRiRW

Należy wskazać, że projektowana ustawa sposób kompleksowy reguluje zasady i sposób funkcjonowania spółdzielni strictly rolniczych, poprzez stworzenie zachęt do powoływania przez rolników tego typu podmiotów, a także lepszych warunków ekonomicznych do prowadzenia przez nich działalności. Tymi zachętami, a co za tym idzie preferencjami w stosunku do obecnie funkcjonujących spółdzielni, są w szczególności wyłączenia podmiotów, które uzyskały status spółdzielni rolników i prowadzą swoją działalność jako mikroprzedsiębiorstwo, z określonych obowiązków fiskalnych. W przepisach przewidziano ponadto wprowadzenie zachęt o tym charakterze dla związków spółdzielni rolników, co ma motywować spółdzielnie rolników do ich powoływania. Mając na uwadze powyższe, przedmiotowa uwaga nie znajduje uzasadnienia.

Uwagi szczególne Krajowego Związku Grup Producentów Owoców i Warzyw

1. W art. 3 projektu mówi się, że „w sprawach nieuregulowanych przepisami niniejszej ustawy do spółdzielni rolników stosuje się przepisy ustawy z dnia 16 września 1982 roku – Prawo spółdzielcze”, część przepisów prawa spółdzielczego przytaczana jest w projekcie ustawy.

Stanowisko MRiRW

Zastosowanie w projekcie ustawy w przypadku spraw nieuregulowanych, na podstawie art. 3 projektu, przepisów ustawy Prawo spółdzielcze przy jednoczesnym ich przytaczaniu w części projektowanych przepisów wynika z potrzeby jasnego stanowienia prawa, co w przyszłości może pozwolić uniknąć niejasności interpretacyjnych. Tam, gdzie jest możliwość zastosowania odniesienia wprost, takie rozwiązanie zostało zaproponowane. Natomiast w pewnych wyjątkach, jak słusznie zauważono, nastąpiło jedynie „przyczenie” rozwiązań, gdyż literalne przeniesienie ich na grunt projektowanej ustawy nie dałoby poprawnej konstrukcji tak prawnej jak i merytorycznej.

2. Niejasna jest rola osób fizycznych i prawnych nie będących rolnikami np. ilu ich może być, jakie mają prawo do udziału w podejmowaniu decyzji, do udziału w ewentualnej pomocy publicznej.

Stanowisko MRiRW

Odnosny zakres przepisów poza art. 8, w którym to ze względu na potrzebę wzmocnienia pozycji rolników, przewidziano możliwość zasiadania w radach nadzorczych jedynie członków – rolników, w pozostałych przypadkach przedstawione w uwadze kwestie odpowiednio regulują przepisy ustawy Prawo spółdzielcze.

3. Ustawa przewiduje określone preferencje. Tym samym wątpliwości budzi, kto i w jakiej procedurze będzie stwierdzał, czy dany podmiot jest upoważniony do tych preferencji.

Stanowisko MRiRW

Odnosnie potrzeby wskazania kto i w jakiej procedurze będzie stwierdzał kwalifikowalność spółdzielni rolników do skorzystania z przewidzianych w projekcie preferencji należy wskazać, że w tym przypadku mają zastosowanie obecnie obowiązujące przepisy regulujące daną sprawę. W zakresie np. zwolnień z podatków od nieruchomości, winien mieć zastosowanie art. 6 ust. 9 i 10 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 716, z późn. zm.).

4. W art. 4 pkt 2 wydaje się, że należy dopuścić również członkostwo osób nie będących rolnikami, które posiadają niezbędne spółdzielni umiejętności w zakresie zarządzania.

Stanowisko MRiRW

Przedstawiony w projekcie zakres działalności dla osób fizycznych lub prawnych niebędących rolnikami odzwierciedla cele jakie zostały przypisane podmiotom, które będą powstawały na bazie projektowanej ustawy. Natomiast możliwość korzystania przez spółdzielnie rolników z wiedzy merytorycznej innych osób w zakresie marketingu, zarządzania, itp. może być realizowana np. na zasadach ogólnych wynikających z kodeksu pracy.

5. W art. 5 pkt 2 minimalny okres członkostwa „nie może być krótszy niż pełny rok obrotowy”

Stanowisko MRiRW

Zaproponowany kształt przepisu odpowiada definicji roku obrotowego określonego art. 3 ust. 1 pkt 9 ustawy o rachunkowości (Dz. U. z 2014 r. poz. 1100), w którym to rok obrotowy rozumie się jak rok kalendarzowy lub inny okres trwający 12 kolejnych pełnych miesięcy kalendarzowych, stosowany również do celów podatkowych. Jeżeli jednostka rozpoczęła działalność w drugiej połowie przyjętego roku obrotowego, to można księgi rachunkowe i sprawozdanie finansowe za ten okres połączyć z księgami rachunkowymi i sprawozdaniem finansowym za rok następny (...).

6. W art. 5 pkt 3 – „o zamiarze wystąpienia ze spółdzielni rolników, którego upływ nie może rozpoczynać się później niż...”

Stanowisko MRiRW

Zaproponowana w projekcie ustawy redakcja przepisu wystarczająco jasno określa termin odnośnie do złożenia przez członka spółdzielni rolników informacji o zamiarze rezygnacji z członkostwa. Wynika to z faktu, iż w przepisie tym wskazano minimalny okres na zaistnienie zdarzenia, jakim są 3 miesiące poprzedzające zakończenie roku obrotowego.

7. Art. 6 § 2 pkt 3 i pkt 6- obydwa mówią o usługach na rzecz członków, wydaje się, że zapis pkt 6 jest szerszy niż pkt 3. W kontekście § 4 mogą zachodzić wątpliwości, czy dana usługa zawiera się w przepisie pkt 3, czy 6.

Stanowisko MRiRW

Przedstawione wątpliwości wyrażone w zakresie art. 6 ust. 2 pkt 3 i pkt 6 w kontekście ust. 4 (dotychczasowy art. 6 § 2 pkt 3 i pkt 6 w kontekście §4) należy wskazać, że art. 6 ust. 2 pkt 3 projektowanych regulacji, ściśle określa działalność gospodarczą jaką spółdzielnia rolników może prowadzić w zakresie świadczenia usług na rzecz członków będących rolnikami związanych z wytwarzaniem przez nich produktów lub grup produktów (ze względu na które spółdzielnia rolników została założona). Natomiast art. 6 ust. 2 pkt 6 (dotychczasowy art. 6 § 2 pkt 6) projektu, dotyczy świadczenia innych usług na rzecz członków, niezwiązanych z wytwarzaniem przez nich określonego produktu lub grupy produktów, które dodatkowo mają określony łączny górny limit przychodów spółdzielni rolników określony w art. 6 ust. 4 (dotychczasowy art. 6 § 4), jaki mogą stanowić wraz z działalnością wskazaną w art.6 ust. 3 projektu.

8. Art. 10 § 2, 3 i 4 – te proponowane przepisy są niejasne, można domyślać się, że chodzi o ogólnospółdzielcze przepisy, które umożliwiają członkowi deklarowanie, wnoszenie i zwrot udziałów nieobowiązkowych oraz przepis umożliwiający określenie w statucie maksymalnej ilości takich udziałów.

Stanowisko MRiRW

Art. 10 ust. 2 (dotychczasowy art.10 § 2) wskazuje jedynie na możliwość zastosowania przez dany podmiot projektowanych przepisów, nie jest natomiast wymogiem obligatoryjnym. Ponadto, zgodnie z art. 10 ust. 4 (dotychczasowy 10 § 4) spółdzielnia rolników w swoim statucie może przewidzieć inne kryteria odnośnie do ustalania liczby udziałów na podstawie innych kryteriów. Dlatego też zaproponowane rozwiązanie nie ogranicza możliwości stosowania przepisów Prawa spółdzielczego, a jedynie daje alternatywne rozwiązanie uzasadnione tworzeniem kompleksowych regulacji prawnych dla spółdzielni, które będą funkcjonowały w obszarze rolnictwa.

9. Wątpliwość, czy „dochód ogólny” oznacza to samo co „zysk netto”.

Stanowisko MRiRW

W celu ujednoczenia nomenklatury w projekcie ustawy z obecnie stosowaną w ustawie Prawo spółdzielcze wskazany zwrot „dochód ogólny” został zastąpiony „nadwyżką bilansową”.

10. Art. 11 § 5 pkt 1 – nie należy odchodzić od terminologii Prawa spółdzielczego dotyczącej dwóch podstawowych funduszy własnych. Zamiast proponowanego funduszu założycielskiego byłby fundusz udziałowy składający się z wpłat udziałów oraz należałoby zmodyfikować pkt 2 w ten sposób, że „na fundusz zasobowy składają się wpłaty wpisowego i nie mniej niż 10% ...”.

Stanowisko MRiRW

Na wstępie należy rozumieć, że intencją było wyrażenie wątpliwości do art. 12 § 5 pkt 1 (obecnie art. 12 ust. 2 pkt 1) a nie jak błędnie wskazano w piśmie art. 11 § 5 pkt 1 (podobne zmiany interpretacyjne zostały przyjęte dla kolejnych dwóch uwag). Odnośnie samej treści uwagi należy wskazać, iż zaproponowane nowe podejście do spółdzielni w rolnictwie daje także możliwość zrewidowania wewnętrznego kształtu tworzonego podmiotu gospodarczego. Dlatego też dokonano zmiany nazewnictwa funduszu z „założycielskiego” na „udziałowy” natomiast pozostawiono jego składowe, tj. wpłaty udziałów członkowskich oraz wpisowe które podlega zwrotowi (na powyższe wskazuje m.in. brzmienie art. 12 ust. 3-5 projektu) i oprocentowaniu. Holistyczność oddziaływania ustawy, przy jednoczesnym odzwierciedlaniu obecnych warunków gospodarowania wymagają także wprowadzenia odpowiednio dopasowanych rozwiązań w obszarze administrowania spółdzielnią. W tym obszarze polega to przede wszystkim na tym, że w przeciwieństwie do obecnie obowiązujących przepisów prawa spółdzielczego, fundusz założycielski (obecnie fundusz udziałowy), na który składają się wpłaty udziałów członkowskich oraz wpisowe, podlega zwrotowi.

11. Art. 11 § 10 – wydaje się, że zdanie należy zakończyć zwrotem: „w latach następnych”.

Stanowisko MRiRW

Obecne brzmienie art. 12 ust. 13 (dotychczasowy art.12 § 10) to: „Jeżeli straty poniesione w roku obrotowym nie mogły zostać pokryte w sposób określony w ust. 11, mogą być pokryte w kolejno po sobie następujących pięciu latach obrotowych.”. Zmieniona redakcja tego ustępu podyktowana została ujednoczeniem przepisów w tym zakresie do obecnie stosowanych w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych.

12. Art. 11 (wydaje się że intencją było odniesienie się do art. 18 projektu ustawy) - czy rolnicze spółdzielnie produkcyjne i spółdzielnie kółek rolniczych są tutaj celowo wpisane obok spółdzielni rolników? Jeśli tak, to proponuje się uzupełnienie art. 22 o wstępnie uznane.

Stanowisko MRiRW

Proponowana zmiana w zakresie ustawy o podatku od spadków i darowizn, w zakresie jej art. 4 ust. 1 pkt 3, polega na poszerzeniu obecnego przepisu poprzez dodanie nowego rodzaju podmiotów jakimi są spółdzielnie rolników. Natomiast wspomniane rolnicze spółdzielnie produkcyjne i spółdzielnie kółek rolniczych są już zawarte w obecnym brzmieniu art.4 ust.1 pkt 3 tych regulacji.

Uwagi Business Centre Club

Uwagi nadesłane do projektu ustawy mały charakter ogólny, w którym wskazano między innymi na konieczność spełnienia określonych funkcji przez podzielnice rolników aby przyniosły oczekiwane rezultaty, tj. (i) możliwość organizowania się rolników towarowych obecnie nie zorganizowanych gospodarczo (..), (ii) możliwość wsparcia działających spółdzielni rolniczych (...) oraz (iii) możliwość wsparcia rolników – byłych członków grup producentów rolnych dla spółdzielni rolników, którzy nie sprostają wymogom znowelizowanej w 2015 roku ustawie o GPR i ich związkach (...).

Wskazano ponadto na to by spółdzielnie rolników były traktowane jako przedłużenie gospodarstwa. Zaproponowano również by przedłożone propozycje zostały zastosowane w innych branżach spółdzielczych, spowodowało by to rozwój małej i średniej przedsiębiorczości (przykład; spółdzielnie rzemieślnicze).

Stanowisko MRiRW

Projekt wypełnia przedłożone założenia, gdyż zaproponowane nowe podejście konsolidacyjne swoim zakresem oddziaływania pozwala na tworzenie silnych podmiotów rolniczych przez szeroką grupę producentów rolnych, jak też integrację pionową całego sektora rolnego. Odnosząc się natomiast do propozycji wprowadzenia podobnych rozwiązań w innych branżach spółdzielczych należy zaznaczyć, że przedstawiona propozycja wychodzi poza ustawowe kompetencje ministra rolnictwa i rozwoju wsi.

II. Przedstawienie wyników zasięgnięcia opinii, dokonania konsultacji albo uzgodnienia projektu z właściwymi organami i instytucjami Unii Europejskiej, w tym Europejskim Bankiem Centralnym

Projekt ustawy nie był przedmiotem opinii właściwych organów i instytucji Unii Europejskiej, w tym Europejskiego Banku Centralnego. Zgodnie z opinią Ministra Spraw Zagranicznych projekt ustawy nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej (pismo z dnia 14 lipca 2016 r., znak: DPUE.920.1030.2016/2/BP).

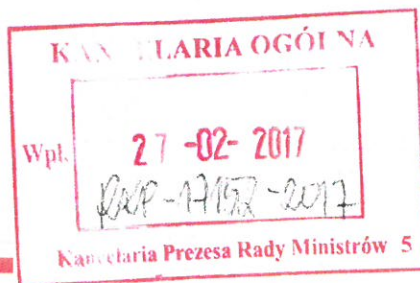
Niezależnie od powyższego mając na uwadze fakt, że przewidziane w projekcie ustawy uregulowania art. 18-22 mogą stanowić pomoc publiczną w rozumieniu art. 107 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej, może wystąpić konieczność notyfikacji projektu ustawy do Komisji Europejskiej, po

upřednio wyrażonej zgodzie Rady Ministrów, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1808, z późn. zm.).

III. Wskazanie podmiotów, które zgłosiły zainteresowanie pracami nad projektem w trybie przepisów o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa, wraz ze wskazaniem kolejności dokonania zgłoszeń albo informację o ich braku.

Stosownie do treści art. 4 i 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248), projekt ustawy został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Projekt został także zamieszczony na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

Żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem ustawy w trybie art. 7 ust. 1 ustawy o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa.

5)

Warszawa, 23 lutego 2017 r.

Minister
Spraw Zagranicznych

KPRM

DPUE.920.1030.2016/8/mp

dot.: RM-10-24-17 z 20.02.2017 r.

Pani
Jolanta Rusiniak
Sekretarz Rady Ministrów

Opinia

o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy o spółdzielniach rolników, wyrażona przez ministra właściwego do spraw członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej

Szanowna Pani Minister,

w związku z przedłożonym projektem ustawy pozwalam sobie wyrazić poniższą opinię.

Projekt ustawy nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

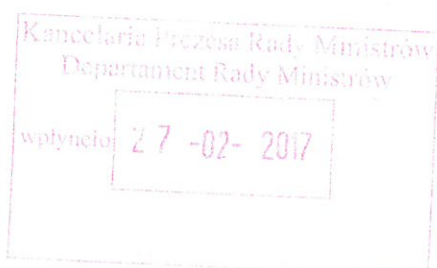
Z poważaniem

Ministra
Spraw Zagranicznych
Renata Szczep
Podsekretarz Stanu

Do wiadomości:

Pan Krzysztof Jurgiel

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾

z dnia

**w sprawie wykazu produktów i grup produktów, ze względu na które mogą być zakładane
spółdzielnie rolników**

Na podstawie art. 6 ust. 6 ustawy z dnia ... o spółdzielniach rolników (Dz. U. poz.) zarządza się, co następuje:

§ 1. Określa się wykaz produktów i grup produktów, ze względu na które mogą być zakładane spółdzielnie rolników, stanowiący załącznik do rozporządzenia.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER
ROLNICTWA I ROZWOJU WSI

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej – rynki rolne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. poz. 1906).

Załącznik
do rozporządzenia
Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
z dnia (poz. ...)

WYKAZ PRODUKTÓW I GRUP PRODUKTÓW, ZE WZGLĘDU NA KTÓRE MOGĄ BYĆ
ZAKŁADANE SPÓŁDZIELNIE ROLNIKÓW

Lp.	Wykaz produktów i grup produktów, ze względu na które mogą być tworzone spółdzielnie rolników
1	Bydło żywe: zwierzęta rzeźne lub hodowlane, mięso wołowe: świeże, chłodzone, mrożone
2	Świnie żywe, prosięta, warchlaki, mięso wieprzowe: świeże, chłodzone, mrożone
3	Drób żywy (bez względu na wiek), mięso lub jadalne podroby drobiowe: świeże, chłodzone, mrożone: kurczaki lub kaczki, lub gęsi, lub indyki, lub przepiórki, lub perliczki, lub strusie
4	Konie żywe
5	Owce lub kozy żywe, zwierzęta rzeźne lub hodowlane, wełna owcza lub kozia strzyżona potna, mięso owcze lub kozie: świeże, chłodzone, mrożone, skóry owcze lub kozie surowe (suszone)
6	Króliki żywe, mięso lub jadalne podroby królicze: świeże, chłodzone, mrożone
7	Nutrie żywe, mięso jadalne lub podroby nutriowe: świeże, chłodzone, mrożone, skóry surowe (suszone)
8	Szynszyle żywe, skóry surowe (suszone)
9	Daniele lub jelenie żywe, ich mięso: świeże, chłodzone, mrożone, skóry surowe (suszone)
10	Lisy pospolite lub polarne, norki, tchórze, jenoty żywe, skóry surowe (suszone)
11	Ślimaki żywe, świeże, schłodzone, zamrożone, z wyłączeniem ślimaków morskich
12	Jaja ptasie
13	Mleko: krowie, owcze lub kozie
14	Miód naturalny lub inne produkty pszczele
15	Kwiaty świeże: cięte, doniczkowe
16	Ziarno zbóż lub nasiona roślin oleistych
17	Buraki cukrowe
18	Ziemniaki świeże lub chłodzone
19	Owoce lub warzywa
20	Liście tytoniu suszone
21	Szyszki chmielowe
22	Konopie włókniste lub len
23	Rośliny w plonie głównym, całe lub rozdrobnione, uprawiane z przeznaczeniem na cele energetyczne lub do wykorzystania technicznego
24	Materiał siewny lub sadzeniaki
25	Produkty rolnictwa ekologicznego
26	Rośliny przeznaczone do produkcji zielarskiej lub farmaceutycznej
27	Ozdobne rośliny ogrodnicze, szkółkarstwo roślin sadowniczych i ozdobnych, rozsada roślin warzywnych
28	Produkty rolne zarejestrowane w Komisji Europejskiej zgodnie z przepisami o rejestracji i ochronie nazw i oznaczeń produktów rolnych i środków spożywczych oraz o produktach tradycyjnych
29	Ryby: żywe, świeże, chłodzone, mrożone, suszone, solone lub w solance, wędzone lub gotowane; filety rybne lub pozostałe mięso rybne: świeże, schłodzone lub zamrożone

UZASADNIENIE

Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie wykazu produktów i grup produktów, ze względu na które mogą być zakładane spółdzielnie rolników, mając na względzie znaczenie ekonomiczne poszczególnych produktów rolnych z punktu widzenia krajowej produkcji rolnej oraz chowu lub hodowli ryb, stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 6 ust. 6 ustawy z dnia O spółdzielniach rolników (Dz. U. poz. ...).

Na podstawie art. 6 ust. 6 wyżej wymienionej ustawy minister właściwy do spraw rynków rolnych, określa, w drodze rozporządzenia, wykaz produktów lub grup produktów, ze względu na które mogą być zakładane spółdzielnie rolników, mając na względzie znaczenie ekonomiczne poszczególnych produktów rolnych z punktu widzenia krajowej produkcji rolnej oraz chowu lub hodowli ryb.

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbgingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projekt rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rolnictwa Rozwoju Wsi. Projekt rozporządzenia zostanie również zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

Rozporządzenie jest zgodne z prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia zostanie ujęte w wykazie prac legislacyjnych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Rozporządzenie nie zawiera przepisów technicznych i dlatego jego projekt nie będzie podlegał notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

<p>Nazwa projektu Projekt rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie wykazu produktów i grup produktów, ze względu na które mogą być zakładane spółdzielnie rolników</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Pan Jacek Bogucki - Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Łukasz Goździk – tel. 22 623 13 44, e-mail: lukasz.gozdzik@minrol.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 2017 r.</p> <p>Źródło: Ustawa z dnia o spółdzielniach rolników (Dz. U. poz. ...)</p> <p>Nr w wykazie prac: ...</p>
---	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Projekt rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie wykazu produktów i grup produktów, ze względu na które mogą być zakładane spółdzielnie rolników, z uwzględnieniem znaczenia ekonomicznego poszczególnych produktów rolnych z punktu widzenia krajowej produkcji rolnej oraz chowu lub hodowli ryb, stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 6 ust. 6 ustawy z dnia o spółdzielniach rolników (Dz. U. poz. ...).

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Projekt rozporządzenia zakłada określenie wykazu produktów i grup produktów, ze względu na które mogą być tworzone spółdzielnie rolników. Rozwiązanie to zapewni realizację podstawowego celu funkcjonowania spółdzielni rolników, jakim jest dostosowanie produkcji do potrzeb klientów, zdobycie rynków zbytu, obniżenie kosztów produkcji, a w efekcie osiągnięcie lepszych efektów ekonomicznych. Dzięki właściwemu zorganizowaniu się i dostosowaniu produkcji do wymagań odbiorcy pod względem jakości, ilości i asortymentu, rolnicy zrzeszeni w spółdzielniach rolników są w stanie sprostać wyzwaniom gospodarki rynkowej przez budowę silnej pozycji wśród uczestników rynku produktów rolnych oraz porządkowanie relacji w całym łańcuchu żywnościowym, jak również przeciwdziałać spekulacjom na rynkach rolnych.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Nie stwierdzono występowania problemu w innych krajach OECD/UE.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Osoby fizyczne oraz osoby prawne prowadzące gospodarstwo rolne w rozumieniu przepisów o podatku rolnym lub prowadzące działalność rolniczą w zakresie działań specjalnych produkcji rolnej.	ok. 1,5 mln	Główny Urząd Statystyczny, Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego	Możliwość tworzenia wspólnych struktur gospodarczych w postaci spółdzielni rolników.
Istniejące spółdzielnie na terenach wiejskich.	ok. 2,5 tys.	Krajowa Rada Spółdzielcza	Możliwość zakładania spółdzielni rolników.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt rozporządzenia zostanie wysłany do konsultacji publicznych, w szczególności do rolniczych organizacji społecznych i zawodowych oraz rolniczych związków branżowych, m.in. do: ZZR „Samoobrona”, Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” Komisji Krajowej, Krajowego Związku Rolników, Kólek i Organizacji Rolniczych, NSZZ RI „Solidarność”, Związku Zawodowego Rolników „Ojczyzna”, Związku Zawodowego Centrum Narodowe Młodych Rolników, Związku Zawodowego Pracowników Rolnictwa w RP, Związku Zawodowego Rolnictwa i Obszarów Wiejskich „REGIONY”, Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych, Sekretariatu Rolnictwa Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”, Sekretariatu Przemysłu Spożywczego NSZZ „Solidarność”, NSZZ Solidarność'80, Business Centre Club, Federacji Związków Pracodawców-Dzierżawców i Właścicieli Rolnych, Stowarzyszenia Dzierżawców i Właścicieli Rolnych RP, Forum Związków Zawodowych, Krajowej Rady Spółdzielczej, Krajowego Związku Rewizyjnego Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych, Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych Rolników i Organizacji Rolniczych, Konfederacji Lewiatan, Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej, Związku Rzemiosła Polskiego, Związku Zawodowego Rolników Rzeczypospolitej „SOLIDARNI”, Polskiego Związku Pracodawców - Usługodawców Rolnych, Związku Zawodowego Wsi i Rolnictwa „Solidarność Wiejska”, Ogólnopolskiej Społecznej Organizacji Chłopskiej „Wici”, Polskiego Związku Zawodowego Rolników, Krajowej Rady Izb Rolniczych, Związku Przedsiębiorców i Pracodawców.

Projekt rozporządzenia zostanie przesłany również m.in. do: Federacji Branżowych Związków Producentów Rolnych, Federacji Gospodarki Żywnościowej RP, Krajowego Zrzeszenia Producentów Rzepaku i Roślin Białkowych, Krajowego Związku Producentów Nasion Ogrodniczych i Materiału Szkółkarskiego, Polskiego Związku Producentów Kukurydzy, Polskiego Związku Producentów Ziemniaków i Nasion Rolniczych, Stowarzyszenia Polski Ziemniak, Zrzeszenia Plantatorów i Producentów Ziemniaków w Luboniu, Krajowego Związku Stowarzyszeń Producentów Ziemniaków Skrobiowych w Polsce, Stowarzyszenia Producentów Ziemniaków Skrobiowych przy PPZ S.A. w Niechlowie, Zrzeszenia Producentów Ziemniaka w Pile, Stowarzyszenia Producentów Ziemniaka Skrobiowego przy PPZ Trzemeszno, Zachodniopomorskiego Stowarzyszenia Producentów Ziemniaków "Plantator" przy PPZ "Nowamyl" S.A z siedzibą w Łobzie, Stowarzyszenia Polska Unia Producentów Produktów Rolnych, Krajowego Związku Plantatorów Roślin Okopowych, Polskiego Związku Producentów Roślin Zbożowych, Krajowej Federacji Producentów Zbóż, Krajowego Związku Plantatorów Buraka Cukrowego, Polskiej Izby Lnu i Konopi, Krajowego Związku Plantatorów Chmielu, Polskiego Związku Producentów Chmielu, Związku Polskich Plantatorów Chmielu, Krajowego Związku Plantatorów Tytoniu, Polskiego Związku Plantatorów Tytoniu, Związku Plantatorów Tytoniu w Lublinie, Polskiego Komitetu Zielarskiego, Gdańskiego Związku Hodowców Zwierząt Futerkowych, Polskiego Związku Hodowców i Producentów Zwierząt Futerkowych, Polskiego Związku Hodowców Koni, Regionalnego Związku Hodowców Owiec i Kóz w Opolu, Polskiego Związku Owczarskiego, Polskiego Związku Pszczelarskiego, Stowarzyszenia Pszczelarzy Zawodowych, Stowarzyszenia Pszczelarzy Polskich „Polanka”, Krajowego Związku Spółdzielni Mleczarskich – Związku Rewizyjnego, Polskiego Związku Rolników Ekologicznych, Polskiego Towarzystwa Rolników Ekologicznych, Stowarzyszenia Producentów Żywności Metodami Ekologicznymi Ekoland, Polskiego Klubu Ekologicznego Zarząd Główny, Stowarzyszenia „Polska Ekologia”, Związku Zawodowego Rolników Ekologicznych „EKOROLNIK”, Związku Zawodowego Rolników Ekologicznych Św. Franciszka z Asyżu, Polskiego Zrzeszenia Producentów Bydła Mięsnego, Polskiego Związku Hodowców i Producentów Bydła Mięsnego, Unii Producentów i Pracodawców Przemysłu Mięsnego, Związku „Polskie Mięso”, Polskiego Związku Hodowców i Producentów Trzody Chlewnej „POLSUS”, Polskiej Federacji Producentów Żywności, Polskiej Federacji Hodowców Bydła i Producentów Mleka, Związku Prywatnych Przetwórców Mleka, Przewodniczącego Rady Rolnictwa Ekologicznego i Sprzedaży Bezpośredniej – Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, Regionalnego Związku Spółdzielni Produkcji Rolnej w Rzeszowie, Spółdzielni Grup Producentów Rzepaku i Zbóż „Polski Rzepak i Zboża” oraz Krajowego Związku Grup Producentów Rolnych – Izby Gospodarczej, Ogólnopolskiego Związku Pracodawców Rybackich w Toruniu, Związku Producentów Ryb, Polskiego Towarzystwa Rybackiego, Organizacji Producentów Ryb Jesiotrowatych, Stowarzyszenia Producentów Ryb Łososiowatych, Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Dzierżawców i Administratorów Nieruchomości Rybackich Skarbu Państwa w Toruniu, Konwentu Polskich Lokalnych Grup Rybackich, Zrzeszenia Producentów Ryb w Katowicach, Towarzystwa Promocji Ryb „Pan Karp”.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych													
(ceny stałe z ... r.)		Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Wydatki ogółem		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Saldo ogółem		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Źródła finansowania													
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		Wejście w życie projektu rozporządzenia nie będzie miało wpływu na sektor finansów publicznych.											
7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe													
Skutki													
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)					
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ... r.)	duże przedsiębiorstwa	0	0	0	0	0	0	0					
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0	0	0	0	0	0	0					
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0	0	0	0	0	0	0					
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa												
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Zwiększenie zorganizowania producentów rolnych, wzmocnienie procesu tworzenia MŚP, w tym szczególnie mikroprzedsiębiorstw na terenach wiejskich.											
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Zwiększenie konkurencyjności na rynku produktów rolnych, a co za tym idzie dochodowości gospodarstw domowych rolników.											
Niemierzalne		Zwiększenie samoświadomości organizowania się rolników we wspólne struktury gospodarcze. Zwiększenie możliwości oddziaływania na sytuację rynkową przez producentów rolnych, stabilizacja dochodów oraz wzmocnienie pozycji producentów rolnych w łańcuchu żywnościowym.											

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu		
☒ nie dotyczy		
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy	
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy	
Komentarz:		
9. Wpływ na rynek pracy		
Brak wpływu.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Brak wpływu na pozostałe obszary.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Ewaluacja może nastąpić 3 lata po wejściu w życie projektowanych przepisów na podstawie analizy danych dotyczących spółdzielni rolników. Miernikiem ewaluacji będzie liczba spółdzielni rolników powstałych od momentu wejścia w życie projektowanego rozporządzenia ze wskazaniem dynamiki powstawania tego typu podmiotów w kolejnych latach obowiązywania projektowanych przepisów.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		